

PHONG-HOA

16

trang

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ BA

7

TÒA SOẠN VÀ TRỊ-SỰ
SỐ 1, BOULEVARD CARNOT - HANOI
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - MAI

DIRECTEUR :
NGUYỄN - TƯỜNG - TAM

GIÁ BÁO ĐỒNG LƯƠNG NGOẠI QUỐC
BỘ PHÁP LEGAL năm 3p00 5p00
PHÁP CHẾ 6 tháng 1.60 2.60
tháng 0.90 1.40
Nº 1492 ADMINISTRATEUR GERANT
PHẠM-HỮU-NINH

MỘT VẤN ĐỀ DI DÂN

Miền hạ du Bắc-kỳ gặp cái nạn dân mất. Vấn đề này là một vấn đề to tát hiện thời, người ta đương tìm cách cứu chữa, không thể để một cái nạn chung cho 4, 5 triệu người kéo dài ra mãi được.

Nếu cứ để dân quê đông đúc như thế quanh quẩn trong một khu đất nhỏ hẹp mà chỉ sống về địa sản thì không có kế gì cho họ đủ ăn, cho họ phát đạt được, không có kế gì cho hết cái nạn dân nghèo.

Kho đất nhỏ ấy, người ta đã cấy, đã bừa, đã trồng trọt, không còn thừa một mảnh. Đất sản ra được bao nhiêu hoa lợi, người ta đã hái hết, mà hoa lợi của đất chỉ được đến bấy nhiêu là cũng. Đất đã kiệt lực rồi, không thể mong lương địa sản mà nuôi chừng ấy người sống cho rộng rãi được.

Vậy phải tìm cách khác, phải nhìn ra ngoài.

Muốn cứu cái nạn dân mất, đất không đủ nuôi, người ta nghĩ ngay đến việc di-dân, di-dân đến những nơi dân thưa, đất rộng có thể khai khẩn được; Nam-kỳ, miền Trung-du Bắc-kỳ và phía bắc Ai lao. Đó là cách sản sẽ dân cho quân bình.

Việc di-dân vào Nam-kỳ tuy Chính phủ chưa hẳn đứng ra chủ trương, nhưng đã bắt đầu tiến từ ngoài 20 năm nay theo cái luật tự nhiên về kinh tế, nhưng mà tiến rất chậm, không có hiệu quả gì cho lắm.

Hiện nay quan Thống-sứ Pagès đương sẵn sàng đến việc thứ hai là việc di-dân lên trung-du Bắc-kỳ.

Việc đó đã bắt đầu tiến hành. Đã có lập ra hội đồng để nghiên cứu về cách thực hành động.

Chính-phủ đã đứng lên làm thì rất có nhiều hy vọng.

Nhưng dẫu sao cũng không thể quên được cái tình không hay đi ra ngoài của

dân mình, không muốn rời bỏ một tấc, rời bỏ bụi tre làng mà đi xa cầu thực, cho nên việc đem dân đi nơi khác vẫn là việc khó làm.

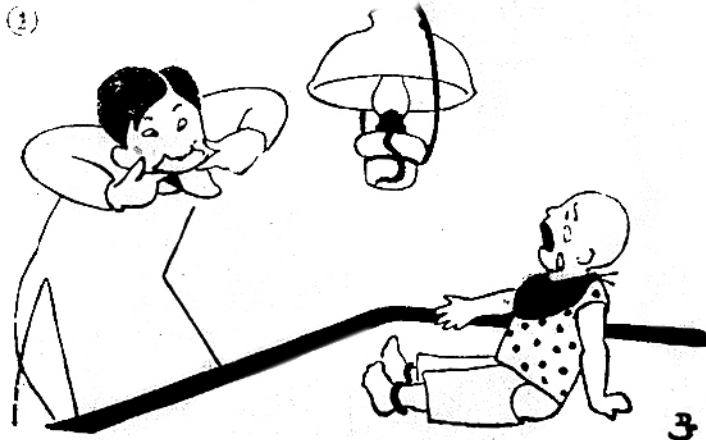
Nay ta có thể dựa vào sự nhân dân đông đúc, tựa vào một nơi sản đông người, lấy ngay sự đông người đó làm cái sức mạnh một cái phương pháp để chữa bệnh nghèo.

Không phải đem dân đi đâu, mà có thể làm cho dân sống một cách rộng rãi. Không phải đem dân đi tìm lấy cái ăn, mà đem cái ăn ở ngoài lại cho dân.

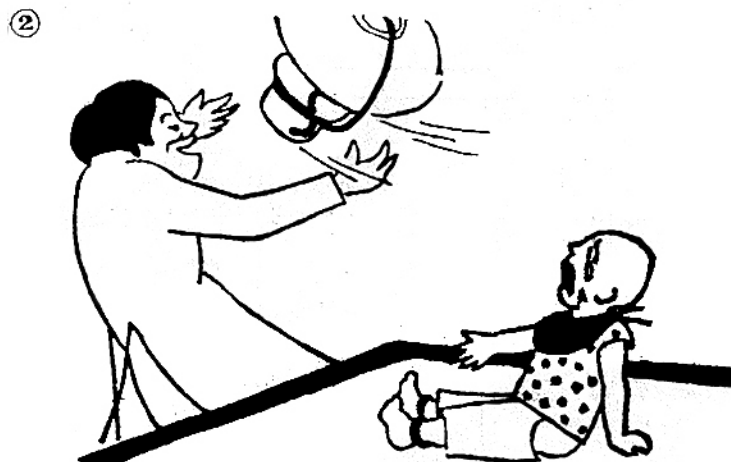
Ký sau sẽ nói về cái phương pháp đó.

NHẤT-LINH

Bà đỡ con nín.

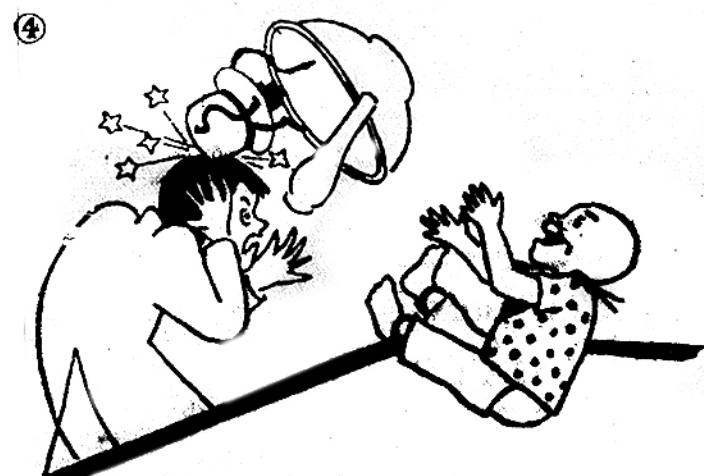
Bố -- Nín đi con... này cậu làm ngoài óp... hay không!

... ó kia, cái đèn nó bay, hay chưa!

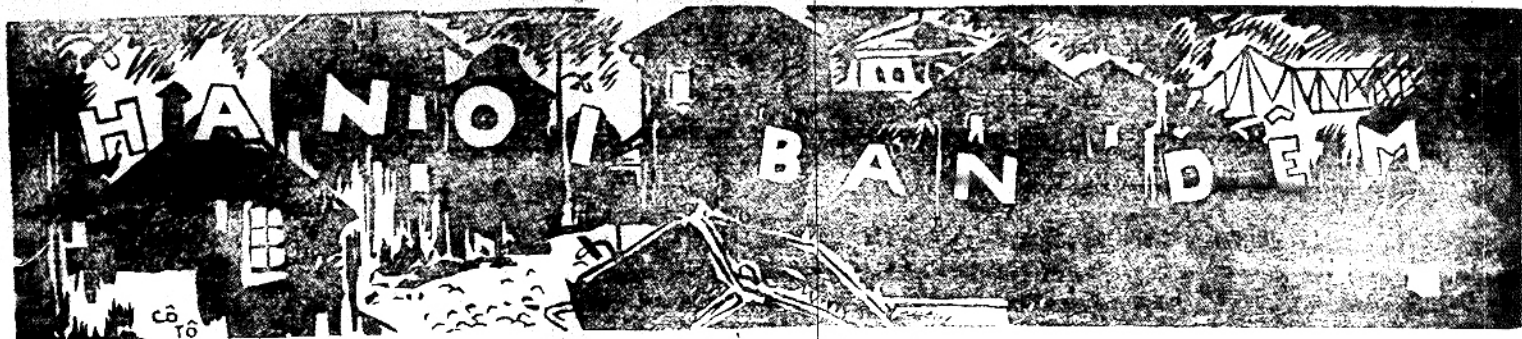

Bố -- Ồ, cái đèn này mà... Kia kia con trông, tài không!

Cạn --- Ha... Tài nh! Cậu làm lại cái nữa cho con xem nào!

<https://tieulun.hopto.org>

Phong-sự của TRĂNG-KHANH và VIỆC SINH

1) Hai chúng tôi ở nhà chị Sâm được ra. đã 12 giờ trưa. Đêm yên lặng. gió mát, không khí nhẹ nhàng khác hẳn với không khí trong gian phòng nhà chị Sâm, sao mà uất nặng nề thế.

Cô Xuân có lẽ bây giờ đang sụt sùi với thân phận, nhưng cái đời gái đi đêm cũng nhiều lúc phong lưu, nhiều lúc có thể làm cho cô tưởng tượng rằng, đã đạt được cái mộng sống, mà từ lúc bỏ lữ tre ra đi, cô vẫn ước ao xưa nay.

Còn cô Phượng, nếu cô không phải vì đi đêm để kiếm tiền thì chắc vì cô lấy sự... thay đổi về ái-tình làm thích — Cái đó tùy ý cô, và ý cô muốn như thế cũng là phải lẽ lắm. Một vật gì dùng lâu cũng sinh chán, huống chi người bạn trai, khi đã qua cái thời kỳ làm người nhân tình như mì, ngon ngọt, đến cái thời kỳ tưởng mình có quyền bắt người ta phải theo ý, thì thực là đáng chán lắm. Trước ngon ngọt, như mì bao nhiêu, lúc bấy giờ họ hóa ra cục cằn thô bỉ bấy nhiêu.

Vì thế, năm ba hôm tăng tạ với anh này, năm ba hôm sai với anh khác, cô Phượng hẳn sung sướng vì tránh được những cái đáng chán ấy.

Còn cái... chúng tôi chẳng qua là một cái hão. Trời ơi, anh đến một người con trai nào đã chiếm được tâm lòng của người con gái yêu, người con trai nào đã... anh đến người ấy mà giảng về cái đẹp, cái cao thượng của sự chung tình cũng vô ích. Không phải rằng họ chỉ cốt thỏa cái lòng dục vọng rồi thôi, bỏ mặc người đã quá tin yêu họ đến khổ, họ không cốt như thế, nhưng đến lúc ấy, cái chán ở đầu đem lại, họ đâu có muốn trông cự cũng không nổi — Đến gần người họ vẫn yêu xưa nay, họ sẽ lấy làm lạ rằng thấy họ cứ tự nhiên, đứng đưng như không, không có hồi hộp, cảm động như trước nữa.

Như thế, họ cháu là phải, và nếu họ lại không quay ra khinh bỉ người yêu thì họ là một người tốt rồi.

Một cái xe từ sau, vượt lên xe chúng tôi: trên xe, hai cô con gái, khăn san hay nắp phôi, ghé tai nhau đương thì thầm câu bí mật.

Truyện gì lúc đêm khuya này? Hai cô đi đâu bây giờ mới về mà về đầu bây giờ?

— Xe, đi theo sát xe kia!

1) xem Phong-hóa số 36

BAN HÁT CAI LƯƠNG «TRẦN ĐẤT»

Ở Nam-kỳ đã đến Quí-Nhơn rồi, ít ngày nữa sẽ đến diễn tuồng xuất sắc tại Tourane — Huế — Nam-dịnh — Hanoi. Nhờ quý khán-quan chiếu cố. Trần Đất Đêm đầu diễn tuồng «Khúc Oan Vô Lương», cô Phùng Hà thủ vai chính

Anh xe chúng tôi cúi mình, cố sức chạy, một lát đã theo kịp xe kia — hai cô thấy có xe theo, đều cùng quay mặt lại nhìn, như có ý sợ hãi.

Tôi nhìn rõ: hai cô trông cũng xinh xinh, hình như hai chị em, ăn mặc giống nhau, hai áo cùng một màu, cùng hai cái khăn nhung.

Đêm đã khuya, hai cô còn đi xe giơng phố đợi chờ ai? Hay là hai cô đợi khách đi đêm? Hay là hai cô, vì chưa có ai yêu, nên rủ nhau đi để tìm người trao gửi tấm lòng? Các cô thiếu nữ ở Hà-thành bây giờ lắm cô lãng mạn tề. Một sự tình cờ gặp nhau, đâm ba cần truyền văn thơ là đủ gần gũi với nhau rồi, mà lúc bấy giờ, hai bên cùng mạnh bạo thể với cái ái-tình tưởng xuất đời không mất...

Vừa lúc ấy, một cái xe khác ở đằng sau chúng tôi chạy vọt lên trước. Trên

xe có một người đàn bà to béo ngồi, giơ tay chỉ về phía hai cô, hình như giục anh xe kéo mau đến.

Khi hai xe gần sát nhau, anh xe kéo người đàn bà, giơ tay đập mạnh một cái vào cái mũ xe trước, hình như một cách báo hiệu riêng. Rồi hai xe rẽ ngang ra phố khác, cứ sát nhau vọt chạy.

Anh Khanh ghé tai tôi lầm bầm: — ... Là nhĩ! Họ rủ nhau đi đâu...? Ta cứ theo xem.

Rồi anh cúi xuống bảo thẳng xe cứ cố sức theo.

Ba cái xe đuổi nhau trên con đường vắng. Hai bên giấy nhà đóng cửa im lìm, Hanoi đang ngủ yên trong đêm khuya.

Phố Cửa Đông... hàng Đũa... chợ hàng Da. Đến đây anh Khanh như sực nghĩ được gì, đâm chồm rục anh xe: — Chạy nhanh lên trước!

Chỉ loáng một cái, xe chúng tôi đã vượt qua người đàn bà, hai cô, rồi lại trước...

— Quay ngang ra!

Xe vừa quay ngang, anh Khanh bỏ tôi nhảy xuống đất. Hai xe kia thấy mất lối đi, cũng dừng cả lại. Hai cô con gái sợ hãi, ngồi yên lặng. Anh Khanh tiến đến gần, sẽ bảo hai cô: — Hai cô cứ để mặc tôi...

Rồi anh bước lại xe sau cùng, vừa gặp người đàn bà béo cũng tiến đến.

Hai bên lặng yên nhìn nhau một lát, người đàn bà về mặt hàm hăm, bước đến sát anh Khanh, hất hàm hỏi một cách sỗ sàng:

— Các anh định làm gì?

— Thế còn cụ định làm gì? Định giải hai cô này đi đâu?

Mụ đàn bà lại càng tức giận, lồng lộn lên như con gấu dữ:

— Đầu thì các anh bồi làm gì? Thôi đi, đừng có chằng rồi khóa, người nhà tôi đây!

Rồi mụ thét một thôi, một hồi, tiếng thét vang cả phố. Mụ cho chúng tôi là «hai thằng ranh con», rồi mụ đe dọa rằng nếu không đi bà và hai người nhà của bà yên thì bà sẽ làm cho biết tay.

Anh Khanh đứng nghe một lúc để cho mụ nói — vì cô nói lúc bấy giờ thì cũng chẳng ai nghe thấy, rồi anh bước lại nắm chặt lấy tay mụ giằng từng tiếng:

— Im ngay! rồi có muốn sống thì bước, không ta gọi đội xếp đến bây giờ.

không có thì cũng rầy rà...

Rồi anh quay lại tôi, nói:

— Khi tôi thấy thẳng xe lấy tay đập vào mũ xe hai cô, tôi biết ngay — những xe quanh quẩn ở phố ấy đều là xe của nó cả. Bây giờ hai cô định đi đâu?

— Chúng em về thôi...

— Thế thì để chúng tôi đưa hai cô đi.

Hai chúng tôi cũng bước lên xe cứ giơng đôi đi thông thả bước một. Tôi nhìn hai cô xem cũng ra dáng con nhà lớn. Nhưng đêm khuya mà đi vào nhà người lạ ngủ thì cũng đáng ngờ lắm.

Hai xe vừa đi đến gần phố hàng Bông thì bỗng nhiên đằng sau có tiếng người chạy theo. Một người đàn ông lực lưỡng đầu đội cái cân-ket, mặc chiếc áo tây đen, ở gần đến chặn lấy xe chúng tôi, rồi lên giọng quát:

— Hừ! hai anh gớm thật! đâm trâu vào tay ta. Co khôn hồn thì để hai cô đẩy rồi sỏ ngay!

Anh ta vừa nói vừa giơ tay chỉ, như bảo chúng tôi đi. Trông mặt anh gớm gớm dữ dội.

— Có đi ngay không? Tao lại xả cho mỗi đứa một cái bây giờ...

Tôi thấy bản thân tay vào túi áo, rồi rút ra một vật gì sáng loáng: con dao.

Chúng tôi đã lấy làm lo — trông thấy nó khỏe mạnh quá, và lại trong tay cầm dao sắc, nên không dám đánh. Nhưng lúc ấy — làm thế nào? Phải mạnh bạo lên chứ.

Tôi vòng nhảy xuống xe. Rồi, một bước, hai bước, đến sự gần, thông thả hỏi:

— Máy định làm gì?

Có lẽ vì thấy tôi nói một cách giơng giạc, và lại tiến đến gần sát, như không có chút sợ hãi, nên anh chàng bước lùi lại.

Hai người đứng yên, cũng giữ thế thủ, Anh Khanh cũng bước lên, đứng sát ngay bên cạnh tôi. Rồi... rồi anh chàng «cát két» như vai như có ý không thể nấp, quay mình bước ra đi về phía chợ hàng Da...

Thoát nạn! Hai chúng tôi nhìn nhau thở dài như trút được gánh nặng. Đến lúc quay lại, hai xe thấy chỉ còn một, thì ra hai cô đã đi lúc nào mất không biết.

Còn nữa

TRĂNG KHANH — VIỆT SINH

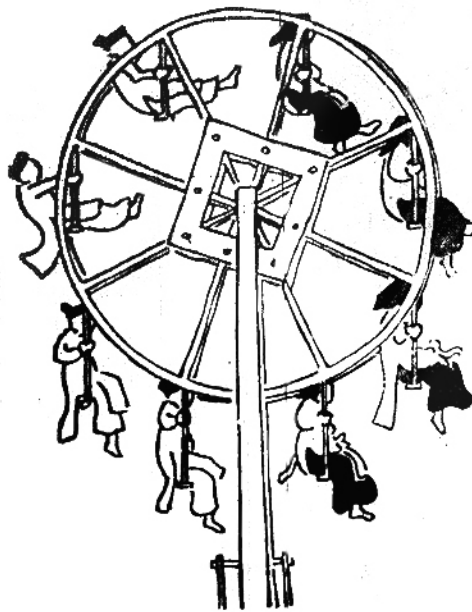
<https://trunh.hapto.org>

Đứng trước cây đu tiên ở hội Đền-Hùng

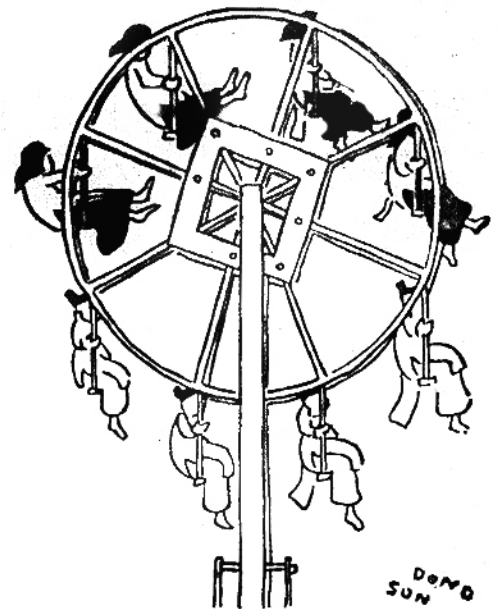
Cảm tưởng của Đông Sơn khi thấy đu tiên quay

Nam quyền...

Nam Nữ bình quyền

... Nữ quyền!

..từ nhỏ đến nhớn..

Mất hồn

Ở tỉnh Gò-công « Nam-kỳ » có một người ốm rước thầy pháp về để chữa bệnh. Ông thấy đến, coi ngó đạo-mạo lắm. Coi bệnh xong thấy ung dung bảo rằng người bệnh mất hồn, may đến tay ông, ông sẽ cho hồn về.

Người có bệnh hoảng hồn chỉ sợ hồn không về nữa, không biết hồn đi đâu mà tìm, khấn khoản nhờ thầy giúp cho một t-y. Thầy chận, bắt một người ngồi đồng, cầm hình tượng bằng gỗ, rồi họ bết làm phù làm phép một hồi. Bỗng người ngồi đồng không biết vì nghe tiếng hết hoảng hồn hay vì làm sao mà chạy thẳng ra sông, nhảy xuống rồi không thấy về nữa.

Khi ấy, cả đám hoảng kinh, đến ông thầy cũng hoảng hồn, đồ sớ ra, tìm người cứu vớt. Hồi lâu mới kéo được người ngồi đồng lên: than ôi! chỉ còn cái xác không hồn.

Ấy thế là người ốm không biết có mất hồn không, chứ người ngồi đồng chắc là mất hồn hẳn.

Còn ông thầy bị kéo vào cầm cũng phải một phen mất hồn.

Tắm lòng yêu nước của người Tầu

Trong Nam-kỳ có độ 200 người Khách vì không có thuế thân bị giải về xứ. Trước khi xuống tàu để về Tầu, họ bị dẫn cả đến xem Chiếu trả bản một đêm. Trong đám Khách ấy có người Quảng-dông, có người Phúc-kiến, cũng có người ở Bắc-kinh, Trục-lệ.

Ngồi rồi vui vẻ, họ nói chuyện làm ăn, rồi đến vấn-đề Trung-Nhật. Người miền Nam chế người miền Bắc là nhát gan, dễ đến rồi Nhật chiếm được Mãn-châu. Người miền Bắc cãi lại. Đều khêu rồi đến ầu đả. Một trận giáp là cả rất oanh liệt, như trận huyết chiến ở Ngô-Tùng, Hạp-bắc.

Kết quả: một người chết, sáu người bị thương.

Lòng yêu nước của người Tầu, có về Tầu thay!

Giả sử ở bên Tầu, nam-bắc cũng cãi nhau như đám Khách này, cũng đánh, giết nhau như họ, thì quân Nhật chỉ còn một việc khoanh tay đợi cho quân Tầu chết hết.

Mà có lẽ nếu quân Trương-học-Lương đánh nhau cũng bằng-hai như bọn Khách đó, thì lính Nhật-bà chưa đến nỗi mất, mà Trương-học-Lương chưa... được sung sướng tắm thân nơi hải ngoại.

Ông Phạm-Quỳnh ra Bắc

Hôm nọ, tôi được cái hạnh gặp ông Phạm-Quỳnh ở phố hàng Bồ. Gặp vậy thôi, chứ tôi đi bộ trên bờ hè, ông ngồi vắt vẻo trong cái ô tô hôm có hai người sắp phơ đầu đội mũ tam tài, thì cách nhau hơn là ông ở Huế mà tôi ở Hanoi.

Đấu võ Annam

Ở Saigon nhân kỳ hội chợ Pháp-Việt, ông Trần-văn-Khà có tổ chức cuộc tranh võ địch về nghề võ Annam.

Tính Mỹ-tho có hơn bách học võ-sĩ đến dự thi. Bọn ấy là đồ đệ của giáo sư Lâm-thắng, một người Khách nổi tiếng là giỏi võ trong Nam. Tay nào cũng hùng dũng, vận áo có đề ba chữ Hồ-huệ-Cảng.

Ý hẳn họ ham đọc tiểu thuyết Tầu nhờ đến tích Hồ huệ-Cảng, học trò yêu của Chi-thiên-Thoàn sư, phái Thiệu-lâm nhà Thanh.

Họ quên mất rằng họ ở trên đất Nam-việt tưởng mình là Tầu cả.

Ái cũng chắc rằng Lâm-Thắng rồi giết chức vô địch.

Hôm ấy có Tô, người Annam học võ tây, và cũng biết ít võ ta, lên võ đài cùng Lâm thắng tỉ-thí. Tưởng rồi Lâm-thắng nuốt Tô như rắn nuốt nhái.

Ấy thế mà Hồ-huệ-Cảng Lâm-thắng làm trận luyện quyền như xích vào xiềng quên cả mấy đường quyền tuyệt tác, chỉ thấy cái tài... chịu đòn.

Một quả đấm sau cùng nặng quá, làm Lâm-thắng ngã ngửa. Hồ-huệ-Cảng ngái bái tổ, rồi... lần mất?

Có lẽ bây giờ, giáo sư đã đi bài lâu mà về Tầu.

TU-LY

Bàn ngang.

Không có người nước nào vạ danh bằng người nước Nam. Đó cũng là một, cái đặc tính đáng khen của người mình; Người nước Nhật chuộng võ, người nước Pháp ưa những tư tưởng bình dân, người Đức chuộng khoa học thì người nước ta chuộng hư danh. Họa ra một việc, mình cũng ưa một việc, tuy có khác nhau, nhưng sự khác nhau ấy không can hệ gì.

Một hôm, tôi được tiếp chuyện với ba ông vẫn có tiếng là thượng lưu của xã hội. Một ông chỉ vì chơi toàn với các quan mà được cái mỹ danh là thượng-lưu, nay ông danh từ tởm ở nhà quan phủ, mà ông đi hai với quan án... Ngoài những việc quan hệ ấy, ông chỉ hể ăn lại ngủ, hết ngủ lại ăn, tịnh không có chút gì là hơn người hạ lưu. Nhưng cứ thế cũng đủ lên hạng thượng lưu trong xã hội ta.

Còn một ông chỉ ưa phạm hàm huy chương. Bao nhiêu tri khôn của ông đem ra để hành động làm sao cho được lên ông hàn, ông huyệ, như g ông không cần nghĩ rằng ông có xứng đáng hay không xứng đáng với cái thẻ ngà, cái mẽ day ông đeo trước ngực. Ông được đeo, ấy thế là ông hóa ra người thượng lưu rồi.

Một nhà văn-sĩ Pháp có nói rằng:

Không phải cái huy chương làm cho người được tưởng lực danh giá hơn lên, mà chính người được thưởng huy chương làm cho cái huy chương ấy được tăng phần danh giá.

Nhưng đó là lời nói của văn-sĩ Pháp, có phải là lời xưa để lại cho ta đâu, mà bắt ta phải nghĩ như vậy.

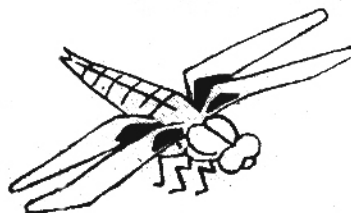
TU LY

Ngụ ngôn

Hai con vật, hai tính cách.

Một con vật không bao giờ chịu lùi: Con bọ ngựa.

Một con vật tên nó thế nào, thì tính nó thế: Con chuồn.

Những bài, truyện, thơ, kịch, tưởng của Phong-hóa cảm không ai được trích, in thành sách hay đem diễn trên sân khấu, chỉ trừ một bài này mà thôi. Nó có phần riêng thì không kể.

TRUYỆN-VUI

HAI ĐÔI GIẾP DỪA

của THƯỜNG-QUÂN

— Nhà chị Cúc hôm nay có hát, «sốp» gồm!

Tiếng chị Trinh lanh lảnh ở cửa nhà bên vừa rớt thì ở trên hai chiếc xe vừa đỗ, nhảy xuống bốn ông ầu phục gợn gang.

— Kìa anh đốc Đát, nọ lại cả quan phân Thân, sao lâu nay hai quan thừa xuống nhà em vậy?

Chị Cúc toan là chạy ra đón, tay còn đương búi giờ mới tóc trên đầu; chị lúc nhá cái lược cán ở mồm ra, cúi chào hai người ầu phục đi sau, rồi quay lại nói:

— Hai quan này, em chưa được biết, ai vậy anh đốc?

Đốc Đát trả lời:

— Xứ tham em họ tôi và bác giáo Tỉnh miến Nam «cầm-ma-lách» khi xưa đó! Dưới ánh đèn xanh hiện ra ba, bốn ả mặt trắng như vôi, đơn đã mời bốn quan vào gian giữa.

Mũ treo, «can» gác, đốc Đát và phân Thân là chỗ nhân tình cũ nhà chị Cúc, sống đã quen, nên cười nói là lời dân lập cả tiếng hai quan đi sau Quân trông chằm chằm, hai quan bước rất êm, không hề một tiếng động; khoan thai ngồi lên hai chiếc ghế, bốn chân ruồi thảng dưới gầm bàn phủ chiếc khăn sắc sỡ, đầu dựa trên lưng ghế ra chiều thoải mái.

Tiếng đàn, hát du dương, tiếng trống hăng hái đã ngừng. 12 giờ đêm, tiệc rượu tàn, chị Huệ, chị Lan đã ra chiều ủ oải với hơi men. Quan đốc Đát ngịch nhả quả đề chị Thu gác đầu bên bàn đến khóc.

— Thôi đi nghị, các bác.

Quan phân Thân nhả chiếc giốc tàu lỏng ực một bộp nước rồi nói tiếp.

— Để mai còn giấy sớ, kẻo nhớ chuyện lần nhất. Còn quan tham, quan giáo, hai ngài từ lúc bước vào nhà hát cho đến 1 giờ đêm không hề nhích ra ngoài hai cái ghế. Quan phân Thân nằm «kênh» trên sập gù, hút thuốc trôn, không ép hai ông bạn phải theo ý mình.

Màn buông, đèn tắt, đêm khuya tịch mịch đã ru người vào giấc mộng Vụ-Son...

Một đêm qua! Tiếng gà gáy chào buổi sớm mai, quan đốc Đát, quan phân Thân đã trở dậy mặc áo, đi giày. Rồi lần lượt hai quan bên kia cũng lộp lộp, tất cả bốn chân đơn ngồi dậy.

Ngáp dài, quan giáo Tỉnh bắt bằm, nhoeo miệng bảo chị Lan:

— Đưa hộ đôi giày...

Đầu bô, chị Lan lộ rõ khoanh tay trước ngực, mái gót trên đôi Phi-Mã, với nhìn quanh dưới gầm giường, gầm ghế, khe tủ, hế nhà; chị Lan cúi tìm, mắt dần xuống mặt đã đẫm mồ hôi như cái hoa xuân, tìm mãi mà vẫn không thấy, rồi tất cả mọi người đều liếc mắt quanh bốn phía nhà. Quan đốc Đát phát gắt:

— Gậy dế! Nào mà tìm không thấy, cái anh giáo thật vô tâm, có nhanh lên không, nhớ lần thì...

— Để chỗ nào? Giầy cởi ra thì rút ở đất chứ nhét đâu.

Quan giáo Tỉnh vội cướp nhười rồi lần nhẫu, cúi chân kéo lại chiếc bít tất trắng nuyệt.

Quan tham đang thu hình trong cửa, nghe tiếng sồn sột vội bỏ dậy, mắt nhắm, mắt mở, nhờ toẹt ngay xuống đất, do nách lên gối sồn sột, rồi thò chân xuống ngo ngặc nhìn mọi người:

— Đổng bộ sớm thế, lại giấu giếm của người ta đi rồi, đưa đây cho «moa».

— Ở này lại! chị Cúc rút cả ngăn kéo bàn, lật cả thùng mùng ra tìm mà tuyệt nhiên không thấy, t-ế thì hai đôi giày bay đi đâu? Chị Cúc tìm chán rồi quay lại nói:

— Thừa hai quan, nhà em cửa đóng chặt chẽ, đây tớ ngủ cả nhà dưới, chẳng có lẽ ai vào đây mà lấy? Anh đốc! Hay là anh đùa giỡn đi; đùa làm gì, thôi bỏ ra.

Cầu mặt, ra ráng nghiêm nghị, quan đốc Đát lên giọng:

— Sắp đến giờ lần rồi, ai bốn cho n-ớ việc.

Quan áo đã mặc xong, giày vẫn chưa tìm ra; quan giáo Tỉnh cúi, bảo chị Cúc:

— Đền thật! Lần giày đi rồi, định để người ta đi tất không ra chắc; có đôi thừa nào nhà hát lại xoáy giày của quan viên không — này thôi, chết! Hơn 7 giờ rồi, nhờ toẹt! nhờ toẹt! làm sao thì làm...

Quan tham đương ngồi trên ghế, nhẩy thốc ngay cả bít tất xuống đất, dằng lấy mũ ở trên mắc, nói tiếp:

— Đàng nào cũng mất rồi, ta ngồi đây mãi cũng chẳng đào đâu ra được, thôi đành đi không vậy. Chó quá! Đỡ ăn cắp, từ rầy thì chúng ông cách mặt!

Bốn quan ầu phục giống nhau, hai quan đi giày, còn hai quan đành đi tất không nhẩy lên xe.

Chị Cúc không sao được, đứng «phở»

người nhích theo hai cái xe chở bốn cây thì chạy tít đằng xa...

Xe chạy được một quãng, đốc Đát ngoai cò lại xe sau bởi giáo Tỉnh:

— Máy tổng hai đôi giép dừa vào đâu mà nhẩy thế?

Giáo Tỉnh cười híp mắt lại:

— Ấy lúc chúng ta vào, hai thùng đã phải thả quàn kín cả đôi giép mà chỉ sợ chúng nó trông thấy, may mà chúng tao khôn hớn, vào đến nơi, nhét luôn chân xuống gầm bàn, mới đổi tề hơn

mấy liếng đồng hồ, chỉ hai anh là sướng vong linh nobó.

— Thế rồi sao thoát?

— Ấy, đêm chúng nó ngủ say như chết, tao lần giày, mở cái cửa sổ trông ra đường, quẳng ngay ra ngoài phố cho mất tích...

Năm bác, chỉ hai đôi giép dừa, cái vốn dĩ hát đêm ấy chỉ lợi riêng thắng nhất được mà ở nhà chị Cúc ngày hôm sau, có lẽ người nhà còn khổ về đôi giày tây mới! THƯỜNG-QUÂN

Cùng bác Tú Mỡ

Tôi đã ngược, bác ra cũng ngược,

Gặp nhau trên «giòng nước ngược» đôi...

Bác, bác mong cho bạn trẻ vui cười.

Tôi, tôi muốn bênh những người thất...

Mong cho bạn trẻ với bênh bạn trẻ.

Bác cùng tôi, ai sẽ trẻ hơn ai?

Nước non duyên vẫn tư còn dài.

Chèo ngược nước, vui! la hầy nổi lời...

lâm sự.

... Tôi, bản lĩnh vui cười từ thừa nhỏ,

Dần lớn lên, gặp cảnh khổ, cũng cứ...

cười.

(Có lẽ) cười hơn bác, cười hơn hết mọi...

người.

Cười, cười mãi, cười đời không tri kỷ...

Ở mà lại cười nhiều quá, tôi dám rầu...

ĩ.

Rồi một hồi, cũng nghĩ vẩn nghĩ vơ.

Cũng đợi trăng, nhân gió, làm thơ.

Có lẽ định theo các cụ ngày xưa, nhân...

là thú!

Nhưng cũng may! được mấy tháng...

Cái «khảng hoảng» về tình thân» đã...

quá.

Tôi lại trở về tình cũ vui cười...

Cười n, oải mặt, cười trong tâm; nhìn...

đời.

Thấy phần khởi, như c người lên...

thức ực.

Từ đây, tôi học... tôi rất chăm học.

Cùng anh em bạn như có óc cạnh...

tranh.

Mấy lời lâm sự đình ninh,

Này người Tú-Mỡ đừng sinh nghĩ nghĩ!

Hoa soạn rưng, Bạch-nhạn khêc bao...

giờ?

Cảnh vui khêc lão, phải hỏ to. «chủ...

re sâu!»

Kêu người — người đọc «giòng nước...

ngược» lâu lâu,

Tư tình vech-Nhạn «da sần» thì oan...

Còn một chỗ, phải cùng bạn,

Là! thiếu nên thất chí, phải làm s-o...

mà lập chí?

Đời kinh tế, càng ngày càng kinh tế,

Chẳng có nghề hên, nhưng vô nghệ,

lĩnh sao??

Lại chữ Tú-Mỡ chỉ cao...

BẠCH-NHẠN

Bài ca báo phong-hóa

Từ khi Phong-Huà ra đời,

Quốc dân kẻ biết bao người thích...

xem.

Văn chương nghị-luân tự nhiên.

Nơi oi về mặt, chỉ lên rõ ràng.

Nào là Nam-việt kỳ quan,

Đồng-sơn họa-sĩ sêu hàng vẽ ra

Nơi gần rồi lại nói xa,

«Từ nhỏ đến lớn» thực là khắp nơi,

Lại thêm có mục «vui cười»

Viết toàn những truyện khôi hài cũng...

oui,

«Những hạt dẻ» dọn «không bụi»,

«Nhất giao cạo» «sạch từng nhời», từng...

câu,

Trên «giòng nước ngược» nồng sâu,

Văn chương Tú-Mỡ làm câu cũng tai.

«Cuộc đời báo» hãy còn giai.

Ài xem cũng phải phục tại Nhị-Linh.

Muôn cho xã-hội văn-minh,

Từ-Lý chàng giữ riêng mình «bàn...

ngang».

Không úp mở, không nề nang,

«Từ cao đến thấp» nói chân thiếu ai

Trăm năm cõi tục còn giai,

Còn từ Phong-Huà trên đời còn vui.

NHUỆ-GIANG

Đào-thức-Hộ (Haiphong)

Tuyệt hết bệnh Lậu Giang

Các ngài sau khi khỏi chứng bệnh lậu, đi độc còn lại, nước tiểu khi trong khi vàng. Tiểu lên vào cốc thấy lẫn vẩn đục, như đầu sợi chỉ, gây ngứa như muỗi. Khi đầu thường ướt dính, thỉnh thoảng ra dãi tí r. Hết sáng khi ngủ dậy, trước khi tiểu tiện, óng thấy ra một chất trắng như sữa đặc, làm việc gì quá độ lại phức phát. Mà có người xương khớp thường thấy đau mỏi. Như thế đều là độc lậu chưa được tẩy hẳn đi độc còn lại nên thường phát như vậy. Muốn trừ hết căn bệnh thì ta dùng ngay thứ thuốc Kiết-tinh tuyệt-lậu (triệt nọc) giá 150 1 hộp. Nợ 2, 3 hộp, nợ 4, 5 hộp là khỏi hẳn. Vì đã nhiều người dùng qua nên đã biết kinh nghiệm của thuốc Kiết-tinh. Còn người nào đang thời kỳ phát hành Buốt lức, xương đương đau, nổi hạch, ra máu, ra mủ, đó là thời kỳ bệnh đương phát. Như thế ta nên dùng ngay thuốc Bìch-Hương (thuốc đương chữa bệnh) giá 100 1 hộp. Nợ 4, 5 hộp, nợ 5, 6 hộp là khỏi ngay. Mà người bệnh giang phát ra, thấy cốt, nổi hạch, quai đầu lở loét, mình mẩy mẩn ngứa, một mỗi xương đau, như thế đương ngay 5 lọ thuốc Giang giá 70 1 lọ là khỏi ngay. Những thuốc giả kẻ ra đây, đều không công dụng, không hại sinh dục. Hiện đã nhiều người uống khỏi, và nhận được nhiều giấy của bác người khỏi gửi về cảm ơn. Đáng nhẽ các giấy ngời khen càng lên các người cảm ơn lên đăng lên báo để các bạn đọc xa gần biết nhưng vì là bệnh (kín) vậy xin miễn đăng.

BINH - HUNG

89, Pavillons Noirs (phố Mã Mây), Hanoi — Giày số 543

ANH MỸ-THUART

Hiệu Khánh Ký công ty

3, Rue Bognis Desbordes (Phố Tràng Thi số 3 cũ cầm Hàng Trống)

Đã nổi danh ở Pháp và khắp cả cõi

Đông-dương

là Quảng Cáo

Ảnh 13 x 18 cả khuôn và sous verre

(Theo kiểu bên) 2p 00 1 cái

Ảnh 18 x 24 cả khuôn và sous verre

(Theo kiểu bên) 3p 00 1 cái

Chuyên môn làm ảnh Phóng Đại

30 x 40 cả khuôn giá từ 5p.50 đến 9p.00

50 x 60 — id — — 8p.00 — 15p.00

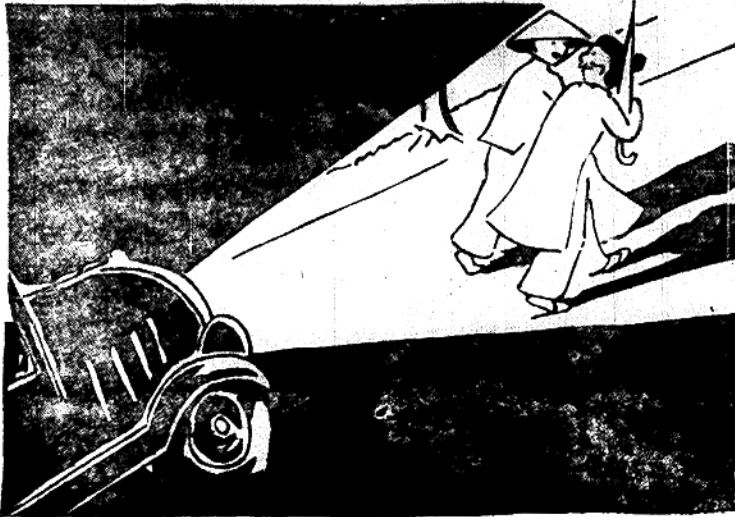
60 x 100 — id — — 15p.00 — 30p.00

Đại-lý: FILMS AFFA

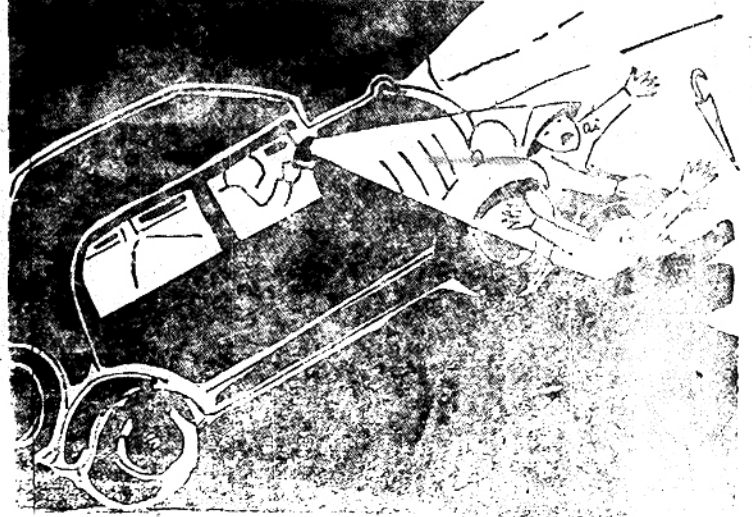
có ống kính rất sáng

Giới thiệu hay lắm. Anh lại cũng đều đặn, đẹp như anh bên Âu Mỹ vậy.

<https://tieuuun.hopto.org>

— Thà chửa! đương tối tự nhiên họ đem ánh sáng soi đường cho mình đi!

CUỘC CHỢ' PHIÊN

của Công Thương Đoàn

Cuộc chợ phiên của Công Thương đoàn mở trong ba ngày 15, 16, 17 tháng n. y mục đích cốt làm quảng cáo cho các nhà buôn trong khi kinh-tế khủng hoảng, và để mua vui cùng thưởng xuân một cách mới mẻ.

Khéo tổ chức

Chợ phiên này không phải là chợ phiên lăm phúc, song kết quả được tốt đẹp là nhờ ở cái tài xếp đặt của mấy nhà tổ chức, biết làm quảng cáo một cách khéo cho người đến được đông và biết cách làm quảng cáo cho các thứ hàng nội hóa.

Sở dĩ được người đến xem đông là vì:

1. Biết chừng lên nhiều trò lạ.
2. Tiên vào cửa không bao nhiêu.
3. Chương trình không nhất định, thành thử có người một ngày vào hai, ba lượt.

4. Ban tổ chức khéo sắp đặt.

Dẫu cho một ít người đi xem còn than phiền, nhưng Công thương Đoàn thật đã đạt tới cái mục đích làm quảng cáo, vì đã được nhiều người đến — Công thương Đoàn mới ra đời mà đã tỏ ra cái vẻ hoạt động, không thụ nhiều Đoàn, nhiều Hội khác chỉ có danh mà không thực.

Khéo quảng cáo

Các thứ đồ hàng bày ra trong KHAI-TRÍ thì phần nhiều là những thứ đã bày ở Hội Chợ xưa rồi, nhưng họ lại đem ra, rồi kéo ta đến ngồi vào óc ta rằng thứ ấy là đẹp là tốt, lâu lâu ta cũng vén tri là tốt đẹp. Cách quảng cáo khéo lắm!

Sứ Thanh Trì, cốc Thanh đức, pháo Tường kỷ, áo di mưa Phạm Tà, ảnh Hương ký, thuốc Vũ-dỗ-Thin, v. v. ... những tên đó lúc nào cũng quanh quẩn trong tri ta, khi nào ta cần đến thứ nào là ta phải đến mua ngay ở các cửa hàng kể trên đó.

Ái kén vợ!

Dạo này nhiều người ưa thể thao nên thấy diễn võ, la đến ngay, để xem ban tài-tử và ban nhà nghề trở tài. Nhưng họ đến xem đông là vì có nữ võ sĩ Ngân Bình lên võ đài.

Độc giả của báo Phong Hóa, những người có dự cuộc thi kén vợ chắc là đến đủ mặt, vì nữ võ sĩ Ngân Bình lập đại kén chồng. Nhưng không ai dám lên cả?

Tôi gặp một người bạn vốn là tay võ giỏi, liền hỏi:

— Thế nào, sao bác không lên đấu võ tể thí, kén vợ chơi?

— Tôi sợ...

— Bác còn sợ à? Võ nghệ dễ đâu rồi?

— Không phải thế! Nhưng tôi sợ là sợ đánh được, phải lấy làm vợ thật rầy rã cho tôi quá.

— Việc gì mà rầy rã cho bác?

— Vì tôi đã có vợ cả ở nhà, tôi sợ...

Tôi thấy bạn nói có lý, nên không dám hỏi nữa. Dẫu có võ giỏi đến đâu thì giới cũng phải sợ sự-tử cái. Cái đó là lẽ thường.

Hết xem diễn võ lại đến xem đấu vật và xem người rùng Trông thấy người rùng ngời ở trên cái ghế, hai bên có hai người lớn cấp gươm đứng hầu, người đi coi chỉ trở:

— Kia chủ trại và hai tá hữu ham mưu.

Một truyện ghen.

Cửa đáng tội, trông cũng na ná.

Vì thấy trong chợ phiên có cô đầu đến chầu rượu và mận bài bông, bà vợ một ông trong ban tổ chức, cho người nhà mang lại tặng cô đầu một bó hoa c... t lộn. Nếu vì muốn vui đùa thì cũng là một ý lạ, nhưng nếu vì ghen chồng mà làm thế ở nơi công chúng thì quả không nên, nhất là mình lại không tự đem hoa đến — nhưng có lẽ là ghen, vì hôm sau, khi ăn tiệc có cô đầu đến mời rượu, không thấy ông chồng đâu cả.

Trên kia, tôi nói sợ sự-tử là lẽ thường cũng không phải là ngoa. Chỉ tài nhất là làm thế nào bà ấy tìm được nhiều hoa c... t lộn thế.

Tiệc

Tối hôm « đã dăm » có một « tiệc » com annam, có cô đầu mời rượu và mận bài bông. Tất cả ba tốp: tốp cô đầu Sao, tốp Vạn thái và tốp Thái-hà.

Tốp cô đầu Sao thì ăn mặc khéo, áo quần và giày cũng một mẫu: quần áo may toàn bằng thứ lụa nội-hóa — các cô múa có vẻ linh lợi, hoạt động — còn tốp Thái-hà múa hát đáng điệu hơn.

Trá hình.

Tối hôm ấy đáng lẽ người đến dự tiệc mặc trá hình, xong tiếc vì ít người biết, nên có phần kém vui — Phong Hóa cũng có hai người đến: một người trá hình làm Hitler, một người trá hình

làm Nhật-bản — còn mấy người nữa trá hình làm Á-rập, làm « Khách trú », làm « Ma-la-bà » và một người trá hình làm một người An-nam, mặc áo thun xanh, đeo thẻ ngà bằng giấy.

Ông Phạm-Tà khi sắp về về mặc quần áo Á-rập, thì ông Cung-dinh-Qải kéo lại bảo:

— Bác đừng trá hình, bác ạ!

— Vì có gì?

— Vì có gì, tôi sẽ nói bác biết.

Không cần phải biết vì có gì cả, nhưng ông Phạm-Tà không nghe ông Qải, cứ về về mặc trá hình, là ông Tá phải.

Trong cái xã-hội nhạ nhẽ này, có được mấy dịp vui đùa. Vui đùa một cách thẳng thắn, mạnh bạo không có hại cho mình và cho ai còn hơn là thi nhau uống rượu. Ở chốn ca trường hay túm năm tụm ba bóc lột nhau bằng cây bài là bạc — Những cuộc vui có hại ấy ta thường thấy ở xã-hội ta, còn những cuộc vui mạnh bạo kia mấy khi có — Hai, ba mươi tuổi rành rã đạo mạo như ông cụ non, tìm những trò chơi lừa lút, chết đi!

NHẤT-LINH

Thi đẹp.

Có 32 cô đầu Khâm-Thiên, Vạn-Thái và Thái-Hà-ấp đến dự cuộc thi đẹp.

Kể ra những cô dự cuộc thi ấy, đều mỗi người có một vẻ riêng cả, có hơn nhau chỉ một mười tám thôi.

Bà cô được giải nhất:

1 — Cô Chuột-Bạch, tức là Bạch-Tuyết ở nhà Đốc Sao số 52 Khâm-Thiên. Cô này đã đẹp mà quần áo nội-hóa có mặc lại tăng thêm cái vẻ đẹp của cô.

2 — Cô Kha ở Vạn-Thái lúc nào cũng tươi như cái hoa.

3 — Cô Khế ở Thái-Hà, mặc mặc mà dễ coi. Còn các cô khác đều được giải nhì và giải ba cả.

Kể từ 1er Janvier 1933

200 SỐ BIỂU...
Ai sẽ chúng ??

Số đầu: 1 cái xe đạp đáng giá 50p00
Số thứ nhì: 1 cái xe đạp đáng giá 30p00
Các Ngai có xe đạp xe nhà đem lại mà
sơn, chửa, hoặc mua hàng ở hiện Đông.
Mý 44 Hàng Giấy, từ 6p00 giờ lên bán hiện
xỉa biểu một số.

Lại một con rùa nữa

Ông Nguyễn-công-Tiểu lại vừa tìm ra được một Nam-Việt kỳ quan, nhưng không phải Nam Việt kỳ quan như của Đông Sơn về.

Vốn ông có duyên với loài rùa, nên ông lại tìm ra được một con rùa lạ nữa.

Con rùa này giống như bệt những con rùa khác nhưng nó có một cái đặc tính là rất bướng bỉnh, cứng đầu, cứng cổ.

Những con rùa khác... nếu ta lấy que gỗ vào đầu, hay là nó nghe tiếng sấm tai nó rụt đầu vào trong mai ngay. Con rùa của ông Nguyễn-công-Tiểu tìm ra thì không thế, dẫu lấy que gỗ vào đầu, hay bắn súng ngay bên cạnh nó, nó cũng không rụt cổ vào. Không phải là nó bạo gíh ơn các rùa khác nhưng mà nó không thể rụt cổ vào mai được. Vì thế nó là một con rùa lạ.

Mà một con rùa lạ như thế, thì ông Nguyễn-công-Tiểu thì không ai tìm ra được.

Thế là từ trước đến sau, hai lần có sự lạ, là hai lần ông Nguyễn-công-Tiểu tìm thấy rùa. Lần trước rùa hộp, lần sau « rùa cứng cổ ».

Con rùa hộp đốt đi nó cũng không chịu thò đầu ra. Còn con rùa cứng-cổ đốt đầu nó cũng không chịu thụt đầu vào.

Một con bị đốt đầu, một con bị đốt đi, hai con đều bướng cả. Chỉ phiên cho ông Nguyễn-công-Tiểu, mỗi lần có người lại xem, là phải bắt điếm đốt đầu đốt đi.

NHẤT-LINH

Cải chính

Trang 1 dẫu đề bài luận « Một vấn đề di dân » xin đọc:

Một vấn đề dân sinh.

A gặp B

Bác này riện rõ quá chừng.

Sơ mi (Chemise) chặt cổ ngực lưng rộng thừa.

B Giống như lối áo ngày xưa,

Vì may thợ mịc cắt bừa biết sao.

A Thân sơ mịc có xa nào,

Mười lăm hàng gạo (1) đã bao tiếng đồn.

B Ngâm áo bác với cổ cồn,

Mới hay may khéo làm tôn vẻ người.

NG-KHANG T. Q. MINH

1 N° 15 Phố hàng Gạo gần chợ Đồng-xuân

Tiệm Đức Thắng

Bán thuốc lão

<https://tieuun.hopto.org>

148, Boulevard Albert 1er Bakao

Truyền Kỵ

NGHĨA CẢI CƯỜNG

của KHÁI - HƯNG

Thanh-Vân ở tòa án về trong lòng
bồn bở, vui mừng. Cái án lý-dị tòa và
sử cho nàng hoàn toàn đặc thặng Nàng
được kiện, được nhà, được con...

Được nhà tăng cũng chẳng cần gì
giấu được trời con rặng (cũng không
thích, vì nào rặng có yêu gì tăng con
mang tên họ người (tham mà nung ghét.
Nhưng tăng sung sướng vì đã làm cho
người không khổ ran kia phải khổ sở,
khổ sở về đường vật chất, vì rồi khánh
kiệt gia-tài, khổ sở về đường tinh thần,
về đường luân lý vì đã phải xa lìa đứa
con.

Đó là cách năng 'trả thù', trả thù kẻ đã không biết làm cho nàng được hưởng hạnh phúc, cho hạnh phúc vật chất của ít kỷ vật chất này. Hai năm trước, nàng lập kế xin biết sự để lĩnh nửa lương bổng cũng chỉ có một mục đích ấy. Đến đời chồng nàng cầu tiết đã xin từ chức tham tá để khỏi phải rệp vào môi trường chiến lược. Chồng nàng xin từ chức, tức là nàng xin ly dị.

Nàng đi trên con đường từ toà án về nhà, mồm mỉm cười thầm, tưởng tới cái cảnh không của, không tiền, không nơi trú ẩn của người chồng đáng ghét.

Về tới nhà, Thanh-Vân vào phòng ngủ, khỏa trái của lại rồi râm lên ra giường rồi cười lẫn, cười lộn, cười sặc, cười sụa, cười như điên như rồ, cười chẩy nước nất nước mũi. Tổng trạng im bặt : nết vui vẻ thoáng ngang, thấy bóng mình trong chiếc gương đứng, búng cái nặt dữ tợn, cái bộ răng cười nhè ra như mồm nột con ác thú, cặp mắt sáng quắc long xòng xọc. Như cặp mắt con diều hâu đương nhìn bắt chim nột.

Nàng giật mình nghĩ thầm: « Cái
cuối của sự sung sướng tột nhẵn đến
thế ư?... Hay đó chỉ là cái lạc thú của
sự báo thù? »

Nét mặt rưng rưng đỏ ửng ra rầu rầu, rồi
 nhìn xuống gương thấy mình xấu.
 Thấy mình già, thấy mình hết cả vẻ kiêu
 mị của tuổi trẻ thanh niên, tuy tuổi nàng
 mới năm ba, năm bốn.

Nặng sợ hãi, xấu hổ, vội vàng đứng dậy đi trong đêm rồi ung dung mở cửa bước ra phòng ngoài.

Đổng nương mỉm cười, vì vua trông

thấy đặt trên bàn một tờ báo mà nàng thích đọc, tờ tuần báo Nhật-Táo. Với vàng nàng chạy lại bóc vội tờ báo, mở tới mục « Tiếng cười » ra đọc. Rồi nàng ôm bụng cười, cười như cái nắc nẻ, cười ngất ngưởng nghẹn, cái cười này khác hẳn cái cười ban nãy, cười không những không phải rớt đến sự đau đớn của kẻ khác mà lại là cái cười không cần ta cười, không ngụ một ý nghĩa sâu xa chi hết. Cái cười ít ỏi (thần của loài người).

Bá hơn một rằm nay, từ ngày bắt đầu có mục «Tiếng cười» dưới ký tên Bích-Động thì Thanh Vân không thử bầy nào là không đọc báo Nhật-Tân, và không lần nào đọc tới mà không cười.

Có khi nhàn rỗi, ngồi buồn, nàng lại
rờ mực ấy ra đọc đi, đọc lại, ngồi cười
một mình. Rồi dần dà trong lòng sinh
mối cảm tình đối với tác giả, trước con
yêu văn san yêu người, chỉ số ước được
gặp mặt người đã viết nên những áng
văn xuôi tươi tỉnh từ ấy. Cái đó, có lẽ
chỉ, đối với những khối óc trẻ, biết
yêu kia, một vật không quan hệ, một
câu nói pha trò, một nụ cười ngớ ngẩn,
một mấy may có thể gọi tên mỗi cảm
tình trong giây phút. Nhưng kia là thứ
tỷ như Thanh Văn cũng làm quen với
lời-từ thể kia mà nàng cho là tâm tình
tác giả.

Nhiều lần đọc xong nàng gặp tờ báo lại, ngồi nghĩ vợ nghĩ vãn, nghĩ tới người chồng mà nàng đương kiện. nghĩ tới tình nết khó chịu, tâm tình kín đáo, bộ diện nghiêm khắc như ông vua của chàng thì nàng lại càng thấy nàng yêu nhà văn-sĩ kia, càng thấy nhà văn-sĩ kia có trí thức cao siêu hơn cả anh "lô gàn" cả ngày chỉ cặm cụi trên những quyển sách giấy, không nghĩ gì đến lạc thú ái-tình nữa.

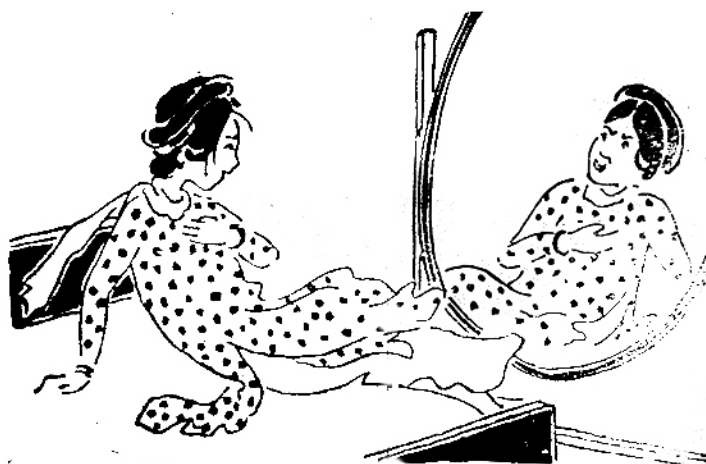
Nhưng Bích-Động là ai ? Thanh Vân

lần dù cách vào không biết tên thực và hình dạng tác giả. Nào hồi đó chỉ có ông bao, nào về đến tòa soạn trả tiền. Sáng không bao giờ nâng tìm rí được tiền danh mà cũng không bao giờ nâng pè gặp mặt, vì nghe như tác giả chỉ gửi bài đến nhà báo chứ không đến đây làm việc.

Vậy thì Bạch-Đông là ai?

Nào phải ai ? Đó chỉ là cái biệt hiệu của Vảo Lâm, người chổng ly-dị của Thanh Vân.

Văn-Lâm lấy Thanh Văn được một
nặng thì tấn bị-kịch trong gia-đình luôn
lượn khai diễn. Cái cơ thứ nhất của
sự cãi cọ lời thối là tiền. Không phải
là thiếu tiền đâu! Có lẽ lại vì nhiều tiền

quả. Văn-Lâm thấy vợ giàu, hơi một tí là khoe của, nên chàng lấy làm khó chịu. Về chàng lại có tính hay nghĩ ngợi, cứ tưởng người ngoài người ta cho mình vị ham của mà lấy Thanh-Vân. Rồi đối với vợ chàng sinh ra lãnh đạm, làm ra ta không cần đây, mà từ lãnh đạm tới ác cảm con đường thực không xa.

Trong gia đình mà có tình ác-cảm, chồng ác cảm vợ, vợ ác cảm chồng, thì chỉ có một cách: là bỏ nhau.

Kẻ ra thì Văn-Lâm cũng muốn bỏ vợ cho xong chuyện đi, vì không nững chàng còn yêu gì vợ nữa mà chàng không muốn người đàn bà kia vì chàng mà không được hưởng hạnh-phúc. Chàng chỉ muốn buông tha người ta ra cho người ta được tự do muốn lấy ai thì lấy. Hai người đã không yêu nhau thì còn gì với nhau làm gì nữa.

Người vợ lại không nghĩ thế. Bỏ thì nặng vãn quá quyết bỏ. Nhưng nàng cố chỉ báo thù kẻ đã làm tiêu diệt một đời thanh niên của nàng. Nàng lập tâm làm cho chồng nàng phải đau đớn, khổ sở khốn nan, thì nàng mới nghe.

Một sự lạ xảy ra trong đời Văn-Lâm.

Từ khi chàng bị vợ làm khổn đồn tị chàng bỗng trở nên một người vui tính. Mỗi tin buồn, biệt cư, xa con, mất nhà, như là một sự sùng động làm nở một đóa thơm trong tâm trí chàng. Chàng vui thực, cười thực chứ không phải giả dối gì. Ah em bạn thân thấy chàng nói đùa luôn miệng, khỏi bài luôn miệng, chơi bời lãng mạn thì lấy làm lo buồn, cho rằng chàng chôn sự sâu muộn vào trong sự lạc thú tạm thời.

Rồi chàng bị quần bách, bỏ việc, bết tiền, bết tiền nuôi thân, bết tiền trả nợ phí cho cháu.

Một hôm bụng đói, không nhà, chèo
lang thang trên đường, nghĩ truyên đời
mà cười tức bụng.

Bỗng một ý kiến nảy ra trong ch,
chàng...

Từ tuần lễ ấy trên tờ báo Nhật-tân mỗi chiều thứ bảy độc giả lại đua nhau coi mục « Tiếng Cười » của chàng Bích-Đông.

Chàng đem cái cười tự tim ra, mà in lên mặt báo để cùng anh em cùng cười.

Đó há không phải câu trả lời có nghĩa lý sâu xa, mà e dè dặt dẹo với sự báo thù nhỏ nhen của người vợ chàng chăng?

Viết báo nay đối với Văn-Lâm đã
thành một sự cần thiết.

Mỗi một nụ cười chàng moi ở trong
lâm chí ra, ở cái đời éo le, khổn nạn
của chàng ra, chàng đem đổi lấy áo cho
chàng, lấy học phí cho cháu chàng.

Nhưng có một sự rất lạ, rất quý mà cái nụ cười ấy đã mua được, mà chàng không ngờ lời là tâm ái tình của người vợ lý dị... là cái cảm tình của kẻ thù, kẻ ghét chàng !

Còn Thanh Vân cũng không ngờ đầu rằng người đã làm cho nàng vui, đã được nàng yêu, lại chính là người mà nàng đã cố làm cho khổ sở.

KHÁI-HUNG

HIỆU MŨ PHẠM MẠNH - KHA

80 PHỞ HÀNG BÔNG HÀ NỘI

GIA ĐẠC BIỆT không dấu bằng

Mú hai lần nút chai, kiêu quả dừa rất đẹp, có bảo hành một nă

GIA 1p.60 ở xa xin gửi thư về mua buồn

<https://tieulun.hopto.org>

Nhã gái đi đón... rề

Chú rề trình diện

CẢM TƯƠNG CỦA LOTRÔNG (MỘT NGƯỜI RỪNG)

về cuộc chợ phiên Công Thương đoàn

LoTrông viết thư cho vợ là Tôđề rằng:
— Cáo pàu tsi pàu tề tsiu me
hướm...

— Cái gì mà ngộ dữ vậy?
— Tiếng Mèo đấy, mà anh không
hiểu à?

— Thôi! Anh cứ dịch ra tiếng Annam
cho tôi nghe dễ hiểu hơn.

— Kể bằng tiếng Mèo thì câu truyện
vẫn đặc sắc hơn. Nhưng anh không
biết tiếng Mèo thì thôi, tôi kể bằng
tiếng Annam cho anh nghe vậy.

Hôm qua LoTrông đương thương thặng
bách họ ở bờ hồ Hoàn-kiểm, tôi bắt
gặp hội truyện về chợ phiên Công
thương đoàn. LoTrông tỉnh điễm đăm,
ít nói, đưa cho tôi một bức thư mà bảo
rằng:

— Ông cứ coi bức thư tôi sắp gửi cho
vợ tôi đây ông sẽ hiểu.

Tôi mở thư ra đọc. Thư rằng:

« Tôđề yêu quý của anh ơi,

« Anh tiếc rằng em không được về
Hà Nội xem hội chợ phiên: Có nhiều trò
lắm, em ạ.

« Trước hết chợ phiên ở quê Mèo ta
bị bỏ ở trên đồi, trên núi trống trơn,
hoặc có lều có quán thì cũng bằng tre
lợp lá gói, mà thôi. Ở Kinh thành thì
khác hẳn, chợ đẹp lắm, đẹp bằng một
vạn, một mơ dinh cái quan Châu ta
kia. Cái quan chợ đây xây bằng gạch có
cửa kính cửa chớp, có thang gác, sân
thượng, mà vừa to vừa cao bằng cái

đồi Tsi-neng ở làng ta ấy.

« Các hàng bày bán thì có đủ thứ: náo
pháo, náo chè, náo cốc, náo bát, náo
hình ảnh, náo quần áo, nhiều lắm kể
sao cho hết!

« Có một hàng bán các thứ chim đẹp
lắm. Họ giẫy làm s-o mà khéo quá, em
ạ. Những con chim ấy không bay, cứ
đậu yên không nhúc nhích. Anh vỗ tay
xua chúng nó cũng cứ đứng y đương
cặp mắt nhìn. Anh cho là lạ thì họ lại
cười anh là ngu. Nhưng anh thì anh
cho chính là họ ngu mà họ không biết.
Em tính ai lại đem bày một con rùa
chết vào trong một cái chậu thủy tinh
bao giờ, con rùa bộp mà trên ta có
hàng đàn và chúng ta gọi là con rùa Pàn-
tô ấy mà Thế mà không biết anh nào
lại đặt cho nó, lại viết lên lưng nó cái
tên ngộ nghĩnh là rùa « Khoa-học »! Em
coi đó đủ rõ cái trí thức người Kinh:
Họ không có lương tri, em ạ

« Có lẽ tại họ ăn của ngọt nhiều quá
chẳng? Vì trong chợ, anh không thấy
một hàng cơm hàng bún nào hết. Chỉ
có toàn những hàng bán kẹo, bán mứt,
bán bánh và bán nước. Bánh thì anh
không ăn vì anh chắc là họ làm vụng,
ngon sao bằng bánh mặt ong chính tay
em Tôđề của anh làm ra được. Còn
nước thì anh uống có một bịch, vội
nhờ ra ngay. Quái nước ở dưới Kinh
kỳ này làm sao ấy, tẻ lưỡi quá, anh chỉ
sợ có chất độc, uống vào nhờ bị ngứa
nước không lên với em được thì khổ.

« Người đi chợ thì có đủ con trai con
gái, con trẻ ông già, mà đông lắm, đông
hơn tổ ong nhà ta buổi ấy. Có một điều
lạ là họ đến chợ họ chẳng mua bán gì
cả, họ chỉ kêu gào rồi giậm chân đập
tay, trông hay đáo để, em ạ. Thế nào
tan hội rồi anh cũng cố rủ vài người
Kinh lên ta chơi, để họ làm trò cho em
coi. Nhất là hai ông to béo, to béo lắm,
đeo bộ kính lớn như hai cái vòng tay
úp vào mắt, thì trông lại càng buồn
cười, lắm, em ạ. Họ bảo anh rằng một
ông làm nghề thợ ruộm và một ông
làm nghề quí thuật thu hình người ta
vào mảnh giấy. Em tính có ghê không?

« Chính hai ông ấy mời anh lên sân
ngồi chơi. Anh thật thà tưởng họ tử tế.
Ai ngờ, anh vừa ngồi lên ghế, thì hàng
nghìn người họ vỗ tay họ chửi-nhạo tức
chết đi được. Họ lại cho hai vợ chồng
thằng lùn nào không biết, cấp kiểem
đứng hầu anh, coi mình như một ông
quan Chầu vậy.

« Bọn con trai thì họ hay ngạ-c-
ngom nhằng-nhít như thế, nhưng được
cái bọn con gái thì họ hiền lành như mè.
Em đừng vội ghen nhé! Anh không
thích, không yêu họ đâu mà em sợ. Vì
anh coi ra họ vụng-về lắm: có cái mặt
tóc con không biết trang-triểm cho ra
hồn. Anh không biết họ có gương
không mà phần nhiều người đều dễ
lệch hẳn đường ngoi về một bên. Còn
quần áo họ mặc thì chẳng một ai biết
thưa-thua khéo-léo như em thôi.

« Các trò chơi cũng có, nhưng toàn là
những trò chơi trên ta, như vật, đánh võ,
anh chả cần viết ra đây cho tốn giấy.
« Thôi, để đến hôm anh trở lại nhà, bày
kể lại câu-thần cho em, nghe.

« Chúc em và cả nhà mạnh khỏe.

LoTrông»

NHỊ LINH lược dịch

Nụ cười nư c ngoài

Cái cù lao bỏ hoang trong
trí tưởng tượng của nhà
họa sĩ Walter Trier

— Trong cù lao có một mình với người
đàn bà, một con chó, một cái cần câu và
cứ mỗi năm lại có chiếc tàu đến cù lao
đem... người đàn bà cũ đi, hay người
mới vào!
(Trích ở Chu)

THUỐC LẬU VÔ-ĐỊCH

La một mớ thuốc gia truyền dân tộc này của cụ lang Khoái đã nổi tiếng là hay. Chưa không sai nào, thuốc này không loại đường sinh dục, không vật và nhọc mệt uống thuốc đi làm như thường, lại còn làm cho khỏe lì ần, khỏe ngủ khỏe hơn trước nữa. Đó là một bí quyết tiên bất tử. Hay đã thành kinh niên, nước biển vẫn được quy dân ước định, hay đi theo ra những chất lấy nhậy như tơ chuối, uống thuốc này đều khỏi dứt độc, chứ không đỡ rồi đến lại nhọc mệt rượu say lại tái phát như những thứ thuốc khác. Những người đã uống qua thuốc này đều công nhận là hay nhất, là một thứ thuốc Vô Địch chưa về bệnh lậu. Giá mỗi vò 1p50. Những người mắc bệnh tìm la hay 10 1000 phát bệnh, phát sốt, phát rét, tại 1 mắt hoa, củ đinh thiên phào, chỉ uống một vò thuốc giảng mai giá 1p50 lập nhệ ngay. Còn người đàn ông đi tình bại thận, đàn bà khi hư vệt chơi bởi quá độ thì uống một hộp cổ tinh bổ thận giá 1p50 sẽ thấy trong người khoan khoái, bệnh tình bớt hẳn 3 ngày u là m. Đến như người ăn chậm tiêu, da vàng bay ợ lên cổ là phải bệnh phồng tích, chỉ uống một gói phồng tích giá 0p50 là nhệ ngay nếu phải đã lâu năm mà uống đến ba gói thuốc này mà vẫn chưa khỏi, thì nghĩ là bệnh quan cách rất nguy hiểm, phải đến tận bản hiệu chữa mới có thể khỏi được. Bản hiệu lại còn tư thuốc bằng rượu để chữa chứng đau bụng đi tả rất thần hiệu, do thấp tử nhất sinh, chỉ uống một chén rượu này là cơn đau tính mệnh giá 0p30 dứt chait con người nghèo khổ cấp bản hiệu của không lấy tiền. Lầu nào cũng có ông lang Huyết cên cụ lang Khoái chuyên chữa về bệnh lậu và tìm la cũng cụ lang tinh thông chữa các bệnh người nhơn trẻ con. Thuốc chữa người nhơn 0p35 một thang, trẻ con 0p20.

KIM - HƯNG được-phòng

104 bis Route de Huế Hanoi

HAIPHONG 130 phố cầu Đất hiệu MAI LINH

NAMĐÌNH 28 Rue Champeaux hiệu VIỆT LONG

HUẾ 18 Rue GIA LONG

ĐẠI-LY

Ai dùng nước hoa nên biết

NƯỚC HOA — La Reine des Parfumes « Bà chúa nước hoa
hơn rất lịch-sự, không hắt, sức một lần thơm mãi.

Lọ nhơn 1p50 Lọ nhỏ 0p85

THUỐC SỨC TỘC — Rất hợp thời không nhơn không có
gàu, rất vệ sinh không hay đau mắt, miễn chất thể nào
cố gắng không sờ xuống mặt, giá bán theo bên Pháp, rất hạ

Fixateur Parisienne — Tác dụng hay tập th. thao nên dùng

Lọ nhơn 0p58 Lọ nhỏ 0p50

Fix-Brillanbel — « tức mềm nên dùng »

Lọ nhơn 0p45 Lọ con 0p25

Brillantine Dollar — « thứ này thì nhơn »

Thứ thường 0p45 Thứ Lux 0p30

Bán tại các tạp lớn Hanoi

Ở tỉnh xa ai muốn mua buôn mua lẻ xin viết thư hỏi

VAN HOA 48 Rue Tirant — Hanoi

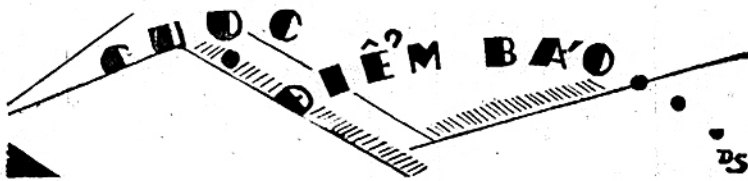
<https://tieuun.hopto.org>

1950. Đám cưới tàn thời

Lễ cưới hồng

Rước rệu về nhà vợ

Phạt ra ngoài cuộc điểm báo

Nhất-giao-Cao hỏi ta lần này ta có điểm tới Bắc-kỳ-thể-thao không? Ta buồn rầu trả lời rằng:

Nhị-Linh này phạt báo Bắc-kỳ-thể-thao trong một kỳ hạn, phải ngồi trong số tới để báo ấy ăn nỗi sầu. Hễ khi nào báo ấy lại có những lời văn nhã nhặn như lúc chưa phạt không, chưa đâm cẩu, thì mới sẽ được cái bản hạnh ta nói đùa tới.

Những người đã bồng ở bãi Mangin mà chơi kiểng nhả thường bị đuổi ra ngoài cuộc, hay là bị phạt không được chơi trong một kỳ hạn hoặc dài hoặc ngắn.

Vậy Bắc-kỳ-thể-thao nếu muốn Nhị-Linh cho được nhập cuộc thì hãy tập có cái rí cười, thể thao của các nhà võ sĩ Âu Mỹ đã.

Cái tranh xã hội

Ca! Như-Hoa trong báo Sài-thành nói quấy, viết quấy hết chỗ nói. Hay bác thợ hoa Như-Hoa cây có giấy trắng mực đen muốn vẽ chỉ cừ vẽ. Hay bác ta hết thứ vẽ đâm ra nguệch bậy nguệch cần chăng?

Vì trong số báo 321 Như-Hoa (đẹp như hoa, đa) bán về hội chợ phiên trong Nam lại đi báo phải trích ra một số tiền để cứu những cái kết quả của những cái thỏa của chợ phiên.

Này các cô ngoài Bắc hãy nghe Như-Hoa trong Nam:

Thời nói vậy thì các ông rõ ra ngay, các ông trích ra một số tiền để xây một cái nhà, dựng rước những đứa con nít, có cha mà chịu mồ côi cha, có mẹ mà chịu mồ côi mẹ, nghĩa là những đứa con nít đã do cuộc đời coi hội chợ mà thành hinh...

Như-Hoa đâm vũ nhục, khi mạn làm một sự thiêng liêng (nhưng cũng hơi thiêng liêng thôi) của những cuộc chợ phiên thì có đáng nỗi dọa không cho chứ!

Mẹ hát con khen

Hay là ông H. Đình làm quảng cáo cho quyền Niên lịch thông thư của ông Nguyễn-văn-Vinh.

CHỌN NGÀY

Từ nay làm việc gì, ta nên mở lịch chọn ngày, các ngài nghĩ thế nào?

— Bây giờ mà nói đến sự chọn ngày

thì đến bút cũng phải bật cười.

— Ai có kinh nghiệm mới biết,

— Kinh nghiệm thế nào?

— Thế bác không thấy người ta làm nhà thường phải kiêng kim lâu đó sao! Nhâm-lâm gặp phải ngày kim lâu chẳng những ở không ra gì, mà để cho thuê nữa, cũng hay bị họ quít tiền nhà, hoặc mỗi năm bỏ không đến đám bảy tháng.

— Nếu vậy thì cái tư tưởng của bác độ này đã giết lùi như người bị xụi lương vậy. Khi nào tôi có tiền làm nhà, tôi sẽ chọn lấy ngày kim lâu mà làm,

— Tôi xin can bác! Có kiêng có lành. Việc làm nhà đã đành, cả đến mọi việc hàng ngày như gói đầu, may áo quần vẫn đều cần phải chọn ngày, nhất là viết văn.

— Viết văn làm sao?

— Viết văn mà gặp ngày trừc bỗ thì đầu óc ruột bộp óc đến thế nào, câu văn cũng chẳng ra gì. Các ngài thử ngắm mà xem, mỗi khi các ngài thảo được bài điếu-cua nào lời lẽ hùng hồn, ý tứ sâu sắc, xin nhớ mở lịch ra coi phần nhiều là ngày trừc khai.

H. Đình

NG. VĂN TÔI

Không cần lời bàn, thế cũng đủ làm rồi.

Mục quảng cáo.

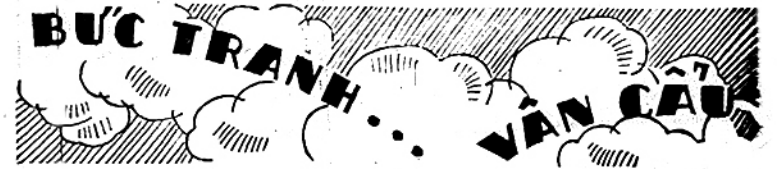
Từ nay ông H. Đình Nguyễn-văn-Tôi nên đổi hai chữ hai-đám-ra hai chữ quảng-cáo thì cái đề mục được đáng hơn.

Vì lâu nay ở mục ấy chỉ thấy ông H.Đ. giới thiệu một cách khôi hài (nghĩa là chẳng buồn cười tí nào) hết sách của quan thanh tra Nguyễn-văn-Ngọc, lại đến sách của quan giao-sư Trần trọng-Kim, v.v. (1) rồi nay lại đến sách Niên-lịch thông thư của quan chủ-nhiệm Nguyễn-văn-Vinh.

Bao giờ quan H. Đình sẽ tự giới thiệu những bài hai-đám của quan? Nhờ quan báo cho biết trước để đọc giả chúng tôi phòng bị cái nạn ấy.

NHỊ-LINH

1. Trong những kỳ báo Trung-bắc trước, không nhớ những kỳ nào, nhưng nhiều lắm.

Chửi nhau ư?

Tôi không biết ai là người dẫn tiên đã đem vào trong làng báo ta cái chữ «chửi» qui hóa. Đọc chữ ấy, tôi tưởng tượng ngay đến nai người dân bà-an-nam — vì chỉ có dân bà-an-nam mới biết chửi nhau theo một cách thức một phương pháp hẳn hoi — bai người dân bà-an-nam lông-lợn, chỉ tay ray mặt lẫn nhau và lẫn nhau những cái danh, dư, mớ, nhàu những món ăn mà người khó tính đến đâu... nếu được một ít cũng đã thỏa nguyện.

Khi nào hai họ có truyền gì mà gây nên một trận bút chiến, tất họ báo: hai báo chửi nhau đấy! Như thế nghĩa là hai nhà báo với hai hàng ca, hàng thị không quac nhau mấy. Đó là một cái... danh dư mà người ta tặng cho nhà báo, và nhà báo cũng lấy làm bản hạnh được nhận tội phải.

Một ông viết báo có công kích một bậu (ông nghiệp quac, tài bất cứ ở đâu ông cũng khoe rằng: ấy tôi chửi nó đi!) «Chửi» ấy ông cũng cho là một cái nghệ thuật. Phải hết cười, cười thế nào cao cao đau đau, thắm thía, phải bởi mọc từ đời cha đời ông người ta, và để lên được bao nhiêu đời thì cái chữ càng có giá trị bấy nhiêu.

Một người đọc báo, thấy hai báo công kích nhau một cách không được đứng đắn và nhã nhặn, tặng cho tiếng «chửi» để tỏ lòng khinh bỉ thì hẳn là có nhẽ lắm rồi. Nhưng trong làng báo cũng lấy

cái «chửi» là một cái hay, một cái đáng qui đáng trọng thì... thì người viết báo đối với giá trị của mình có một cái quan niệm cũng lạ lắm.

Sự thực như thế — ta thường nghe họ chửi nhau... mà cái chửi của họ, kể về đại để, thô bỉ, khỗn nan, thì cũng không kể gì cái chửi của chị hàng tôm — mà lại... văn chương hơn, xếp đặt hơn nữa.

B.K.T.T. tuy là con nhà võ, nhưng cũng ưa dùng cái chữ lắm. Quà nữa, trong cái «chửi» lắm, để cho cái chửi một chỗ danh dự trên trang nhất, thay vào bài «xã thuyết» hàng ngày. — Vậy thay cho Bắc-kỳ thể thao!

Nhưng tôi muốn rằng trên mặt tờ báo không bao giờ còn có chữ «chửi», mà cũng không bao giờ người đọc báo còn có thể kêu lên «họ chửi nhau», họ chửi nhau đấy!

Khốn một nỗi... chế riều một cách nhả nhả, ngọt ngào êm ái... không phải là một việc dễ. Nên mình, thực van phần kho kho hơn thả cái giận tuông hoành bằng những lời tục tằn, thô bỉ! Cái mà người có học thức để làm lại là một cái khó cho những người vô học thức.

... Nhưng phải có lời chửi!

Nếu không, có ngày độc giả không cần phải xem báo, chỉ đến nghe các chị hàng cá, hàng tôm họ chửi nhau cũng thừa đủ — Mà ở đó, cái chửi lại hoạt động, linh lợi nữa.

VIỆT-SINH

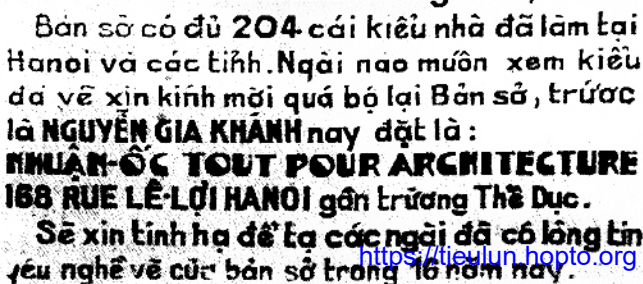
Đó lại là mấy món hàng bán rất chạy mà có nhiều lời. Nhà buôn nên chú ý. Gửi thơ về cho:

Sở sản dầu, chế nước hoa, dầu thơm:

Giấy nói: 87.

HUẾ

Gửi về: <https://tieu-thu-moite.org>

thành thị. Nhưng bây giờ thì thực tiễn thoát lương nan — đi cũng giờ, vì bà không được nhà, lão hàn mà lão ấy đã thì thì cũng khó lòng bán nổi nhà. Còn như ở lại ...

Lộc nói to :

— Có không sợ ! Có bác tôi làm quan ở Phúc Yên, không sợ.

Mai thổ giải :

— Thưa ông, ở nhà quê họ thì ngấm thu ngấm, quan xa hết đấy là đầu.

Ông lão Hạnh cũng bàn gộp một câu :

— Bầm quan lớn, chính tuổi đấy, cách đây năm năm ông hàn Thanh v. có truyền h. em khích lấy tranh nhau một người vợ lẽ, nên ông ta đã đốt nhà ông ấm cả, ở bên làng Thượng.

— Sao không kiện ?

— Bầm bầm có vào đầu mà kiện. Việc ấy dai dẳng mãi rồi sau cũng thế. Cái hàng tổng đều biết dịch là ông chánh Thanh sai đây tới đốt nhà ông ấm, nhưng mà không có tang chứng, câu truyền rồi cũng không ra manh mối. Ấy là ông ấm lại là một người có thần thế đấy.

Lộc lúc tối, đi đi lại lại trong ba gian nhà, mồm lẩm bẩm :

— Ở nhà quê thế thì khó chịu lắm nhỉ ? Là một phường cá nhơn nuốt cá nhơn !

Ông lão Hạnh lại bàn :

— Hay là cô bằng lòng quách. Ở riêng mình một mình cơ lại có vườn có ruộng !

Mai buồn rầu nhìn người lão bộc :

— Ông lại khuyên tôi câu ấy à ?

— Có nghĩ kỹ mà xem, bà hàn ba cũng sung sướng chán đấy nhé. Lại sung sướng bằng mấy bà cả và bà hai: ông hàn là người mẫn sắc, chắc cô lại còn sung sướng bằng mấy bà ba ấy chứ lại.

Mai mỉm cười :

— Lúc quần bách cũng đến phải liều chứ hết sao.

Lộc đứng dầm dẫm nhìn xem Mai đáp lại ông lão bộc ra sao. Khi nghe câu trả lời, chàng cười gài :

— Vậy cô bằng lòng à ?

— Thưa ông, quý hồ em Huy có tiền ăn học.

Lộc gạt :

— Thì tôi đã bảo có để cậu Huy tôi trông nom mà lại. Hay là cô cũng về Hanoi thuê nhà ở chung với cậu Huy.

Mai cười :

— Trước tôi bàn thế thì ông gạt đi, nay ông lại khuyên tôi về Hanoi.

— Trước khác, bây giờ khác — Có phải nhớ rằng ngày mai lão hàn sang đây.

Mai nghe lời nói và ngẫm điạ bộ

của Lộc, trong lòng vui sướng vô cùng, đứng lảng lạng, cái xuống nhả vờ vào cầu cưỡng chiếu. Lộc bàn mưu :

— Việc này phải quả quyết, và làm cho mau chóng — Có nên đi Hanoi nay hôm nay, giao nhà cho ông Hạnh trông coi — Mai lão hàn có sang thì ông Hạnh nói với ông ấy rằng vì cậu Huy em nằng, cô phải về Hanoi ngay. Như thế thì chánh được sự hân thù nhỏ nhen của nó, rồi sau này có xảy ra sự gì, ta sẽ lại liệu.

Mai ngẫm nghĩ rồi thốt nhiên hỏi :

— Ăn cơm sáng, đi có còn kịp tàu không, thưa ông ?

Lộc sung sướng tươi cười đáp lại :

— Còn kịp, còn kịp chớ.

Chàng rút đồng hồ ra xem giờ rồi nói luôn :

— Bây giờ mới một giờ mà mãi đến bốn giờ mới có xe hỏa, và nếu chờ chuyến bốn giờ thì ta đi chuyến sáu giờ cũng kịp kia mà.

Lộc rong lòng cảm động, nói rất nhanh. Còn Mai, Mai cũng cảm động, hai mĩ độ bừng mà tưởng hai người không dám nhìn nhau nữa, bình như cũng đương mưu đồ một việc gì âm muội. Mai bỗng bảo ông Hạnh :

— Ông đứng tiếp quan tham, tôi chạy qua ra chợ xem có gì ăn không ?

Lộc vội gạt đi :

— Thôi cô g. l. bây về làm gì, ăn cho xong bữa thôi, để còn đi.

Bữa cơm hôm ấy Mai cố làm cho thật lịch sự, tuy chỉ có cơm hẩm và một con cá chép vừa nấu vừa rán, bày trong một cái mâm gỗ sơn son.

Nhưng mà Lộc thì cho là xưa nay chưa được ăn bữa cơm nào ngon miệng bằng.

PHẦN THỨ HAI

V

Tiểu gia đình

Một năm sau...

Trong một căn nhà gác ở phố B. bên hồ Trúc-Hách, một gia đình như đang sống trong cảnh sung sướng êm đềm.

Một người chồng tham tá ở một sở công, một người vợ và một cậu học trò năm thứ tư trường Bưởi.

Đó là gia đình Nguyễn-Lộc và Dương-thị-Mai.

Từ khi Lộc đưa Mai về Hanoi thuê nhà cho hai chị em Mai ở trọ trong làng Bưởi tới nay đã gần mười hai tháng.

Trong mười hai tháng đi sây ra bao nhiêu sự buồn khổ, mừng vui ! Trong thời kỳ ba tháng đầu Mai ở chung với em, không ngày nào là Lộc không đến thăm nom săn sóc. Mà cái tình cảm một ngày một nặng, chẳng bao lâu đã đổ ra ái-tình.

Rồi một buổi chiều, buổi chiều ấy Mai còn bao giờ quên đ. l.ợc, đứng bên

Song khốn thay Mai chỉ là hoàn toàn đối với Lộc mà thôi, chứ đối với bà An thì Mai chỉ là một con bé khốn nạn, không có g. a. đình, không có g. i. a. đ. u. c, một cô bé rách rưới, đ. a. m. b. a. l. u. không đáng làm vợ m. i. quan Tham tá. Những lời tan tành của cô bà An để ngoài tai hết Bà cho con là còn đại d. ột bị lời ngon ngọt của g. i. i. g. i. a. n. h. ỗ cảm dỗ ; bà nói :

— Nếu nó bằng lòng mày thì biết đâu nó lại không bằng lòng người khác. Mày phải biết chỉ ng. ời vợ cha mẹ hỏi cho có cheo, có cưới mới qui, chứ đồ l. ếu ng. ời hoa. ươ. ợng, thì mày định đưa nó về để làm n. h. i. a. n. h. i. tao ra hay sao ?

Lộc ng. ời b. i. ết l. ờ, chống chế :

— Bầm mẹ, nhưng người ta là phường li. ếu ng. ời hoa. ươ. ợng đầu, ng. ời ta là con một, từ kia mà.

Bà mẹ lại càng l. ờ, c. ơ. a. t. h. i. a. n. h. ộ :

— Nh. ư. ợ. a. m. ỹ. p. h. ải. b. i. ết, nó đã bỏ nhà bỏ của của của Hanoi, tại cô ta là người từ t. ế. s. a. o. đ. ược.

Lộc cũng t. ự. g. i. a. n. :

— Bầm, con đã bàn mẹ người ta bỏ coi cha mẹ, bị b. ị. a. k. y. h. ả. o. b. a. n. i. ếp. m. ớ. phải trốn tránh.

— Mày tin gì được lời nó nói.

— Thì chính con khuyên người ta về Hanoi.

Bà an đáp b. ằ. n. m. ắ. n. g. l. ại :

— Tao đã bảo tao không bằng lòng là tao không bằng lòng. Mày có giỏi thì cứ lấy nó. Và lại tao đã hỏi con quan Tuấn cho mày, người ta đã thuận g. ả. Mày tưởng chỗ người nh. ớ. n. v. ớ. i. nhau, nơi trẻ con được đấy hẳn.

Lộc nghe mẹ nhắc tới việc con quan Tuấn thì hơi chau mày, thưa lại :

— Bầm mẹ, con đã xin mẹ đừng hỏi đám cưới cho con, con không bằng lòng.

Bà an s. ợ. s. ợ. v. ào. m. ặ. t. c. ơ. n. :

— À, mày rõ văn minh ra với tao à ? Từ do kết hôn à ? Mày không bằng lòng nhưng tao bằng lòng Mày phải biết lấy vợ gì chẳng phải chọn chỗ môn đáng bộ đó, chứ mày định bắt tao thông g. a. v. ớ. i. b. ị. ợ. n. a. q. u. ả. à / với b. ị. ợ. n. cùng đình à ! Mày làm mất thể diện tao, mất danh gia t. ố. n. i. ều, như thế thì mày là một thằng con bất hiếu ! Nghe chưa ?

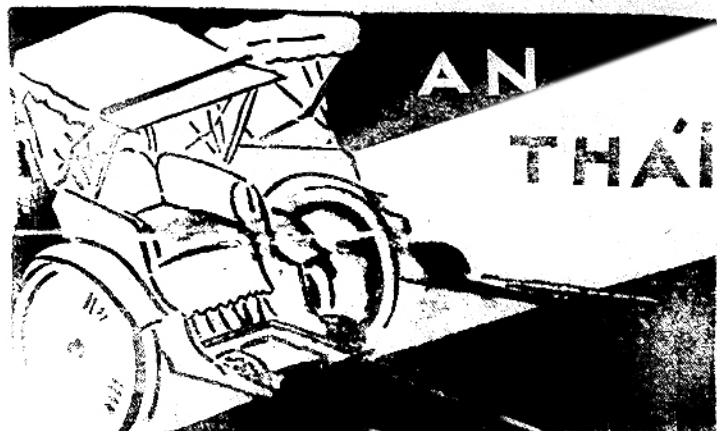
Lộc thấy mẹ giận dữ quát tháo, liền cúi đầu tạ lỗi và xin cảm ơn n. v. ắ. n. g. l. ờ. i. mẹ g. ắ. y.

Xưa nay Lộc vẫn là người con có hiếu.

Sáng sớm hôm sau, Lộc lại thăm Mai và Huy, nơi giới với ng. ời. y. ếu. r. ằ. n. g. đã xin được phép lấy Mai, khiến Mai sung sướng quá, suýt ng. ắ. t. ng. ười, mà Huy thì cảm động đến bất. t. a. y. Lộc một cách thân mật để tỏ lòng cảm tạ.

(Còn nữa)

KHAI HUNG

Thị xe số 23 phố Cầu gỗ Hanoi, vì sự hen hoi nên đã dọn cả sang ở cửa xuong số 2 phố Nguyễn Trọng Hiệp.

NGUYÊN CHẤT : Jasmin, Violette, nước Hoa thủy tiên

Quelques Fleurs, Fleur d'Amour, Rose, Menthe.

1 l. 3 grammes Op20, 1 l. 1p80, 10 l. 17p00

1 l. 6 grammes Op30, 1 l. 2p70, 10 l. 26p00

1 l. 20 grammes Op70, 1 l. 6p30, 10 l. 62p00

PHÚC LỢI 79 Paul Doumer à Haiphong

Bán buôn và bán lẻ liên cước các hiệu khác

<https://trivun.hopto.org>

Hỡi ! người gầy còm, da mặt xanh vàng, nào nhá Thể-thao thân
trắng, lực kiện gân cốt mềm mại bởi uống

HUYET TRUNG BỬU

Uống độ một chai đã thấy khỏe mạnh, da mặt hồng hào

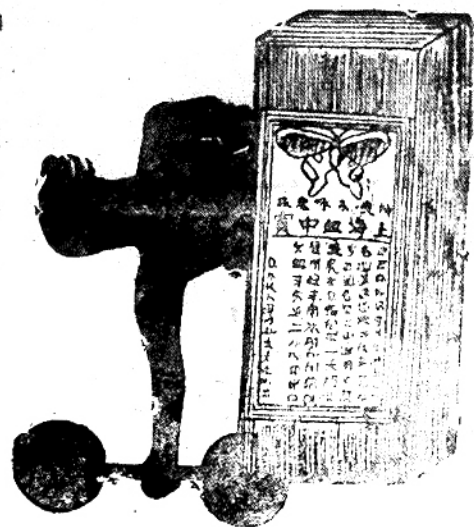
Chai lớn giá là 2p00 Chai con giá là 1p00

CỦA NHÀ THUỐC

ĐẠI QUANG

Giấy nói 805

47 Phố Hàng Đường — Hanoi

AI BẢO KHÔNG ĐÚNG ???

« AUTO FORT » là một thứ đồ chơi rất
thích hợp cho trẻ con, vì nó làm cho
Bắp thịt nở nang Gân cốt cứng cáp

Tinh thần sáng khoái

Tiêu hóa dễ dàng

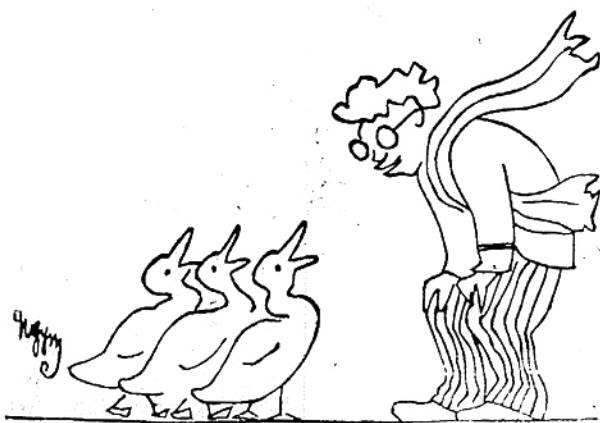
Chơi « AUTO FORT » không có gì là nguy hiểm người sẽ được khỏe
mạnh, nhanh nhẹn, lại thêm nên can đảm.

Ài cho những điều kể trên là không-đúng, xin mời lại thí nghiệm tại :

Hiệu Phúc Long

43—phố hàng đầu hanoi— Télec. số 251 bán buôn và bán lẻ

Xem xong đã

Vịt — Người là gì ?

Người ta là Phạm-tá, biệt hiệu là phó rưng Bờ hồ tốt nghiệp
trường hóa học chuyên môn lãnh nghề ruộm và làm áo đi mưa
không ướt.

Vịt — Người vẽ ta để làm gì ?

Người — Vì bạn Phong h a ưa xem tranh, ta vẽ vịt để làm
quảng cáo

NÊN HÚT THUỐC THƠM

ANG LÊ

hiệu

ROSETTE

\$
0.13

COMPAGNIE COLONIALE TABACS

Giảm giá

Vì kinh-tế khủng-hoảng, vì quan-lại bị
giảm lương, nên các nhà buôn đều phải
giảm giá. Về sách Hàn-Việt-tự-diễn (đã
ra trọn bộ 2 quyển), chúng tôi định bắt
đầu từ nay giảm giảm giá như sau này:

Hạng thường 6p00 một bộ

Hạng đóng bìa vải 7p00 một bộ

Mua buôn trừ hoa-hồng 20 phần 100

Xin điều kiện bán buôn

Quan-Hải thư-diểm 27, Rue Gialong, Huế

<https://tieulun.hopto.org>

BÁC HẬU TRÀ THÙ

Hồi thứ nhất: Bị số

CẢNH I

Đang sau sân khấu một rạp hát tuồng cải lương

Phương — Hậu này, tối hôm nay tao đóng Nguyên-Soái, một lăm, phải hát nhiều quá!

Hậu — Còn tao đóng vai phụ, chỉ phải ra có một lúc để ám sát Nguyên-Soái thôi. Rồi khi bị chém cổ là hết. Tha hồ đi.

Phương — Đi với con ấy chứ gì? Nó đợi mày hôm nay đây!

Hậu — Nó đương đợi tao ở ngoài hàng nước. À này...khi này đến 'ao xong, thì sai lính khiêng tao vào, để tao rửa mặt mũi thay quần áo, không nó đợi...

Phương (cười) — Được, cái gì chứ cái ấy thì cần quái gì phải dặn.

Hậu — Mày hay số lắm! số ai thì số chứ đừng số tao đây.

Phương — Mày cứ yên tâm, tao sẽ bảo khiêng mày vào ngay...

CẢNH II

Sân khấu rạp hát bày dinh một quan Nguyên-Soái-Phương (đóng Nguyên-Soái) ngồi dựa — Hậu (đóng vai một tên lính) vừa bị chém ngã quay xuống sân. Quân lính định mang xác Hậu vào trong.

Phương — (Giơ tay) Bớ quân bay! Đẻ mặc sắc nó đấy, để làm gương cho kẻ gian khác về sau.

10 phút sau.

Hậu (nhắm mắt, nói khẽ) — Nó đợi tao, mày.

Phương (nói khẽ) — Nó đợi mặc nó, mày hãy nằm đây.

15 phút sau.

Hậu (nói khẽ) — Nó đợi tao, mày, khốn khổ quá!

Phương (nói khẽ) — Mày đóng ruồi thì đứng đây mà đi với nó, tao có cấm đâu!

Hậu — Tao van mày, tao ngựa ngáy cả người mà không dám gần, khổ quá.

Phương (vuốt râu, hát to) — Như ta này!...

Hậu (nói khẽ) Nó vẫn đợi tao, mày— số vừa rồi.

Phương, (vuốt râu nói to) — Bớ quân đầu! khèn cái xác này để xa ta một chút.

Hậu (vừa bị quân lính khiêng) ra vừa lầm bầm, mắt vẫn nhắm nhem):

Phương! rồi mày biết tay tao!

Hồi thứ hai: Báo thù

CẢNH I

Một hôm sau, Phương với Hậu ngồi đằng sau sân khấu rạp hát.

Phương — Mày còn giận tao nữa thôi?

Hậu (cười gằn) — Truyện nhỏ mọn, việc quái gì mà giận.

Phương (đưa cho Hậu một tờ giấy biên đầy chữ) — Chỗ này tao lại đóng vai một quan Nguyên-Soái, mày đóng vai lính vào dâng tao bức thư dài — Bức

thư dài quá, tao phải vừa khóc vừa đọc: bức thư đó Kốn một nỗi, tao đã đọc mãi mà không sao nhớ được. Vậy tao chép sẵn cả, chỗ này tao chỉ việc đọc thôi. Mày cầm lấy khi ra trò thì đưa cho tao để tao đọc. Nhớ chưa?

Hậu (nói pha trò) — Dạ bẩm quan Nguyên-Soái, thưa tốt xin vâng lệnh.

Phương cũng pha trò — Hào a!

CẢNH II

Sân khấu rạp hát bày dinh quan Nguyên-Soái — Hậu (đóng vai một tên lính) khúm núm dâng lên đưa cho Phương (đóng vai Nguyên-Soái) một bức thư.

Hậu — Dạ bẩm quan Nguyên-Soái, tiểu tỳ ở ngoài biên thùy, xin đem thư dâng nộp.

Phương (cầm lấy thư) — Chẳng hay tin lành giữ, ầu là ta hãy mở ra coi.

Hậu — (mỉm cười đưa mắt nhìn Phương đợi để xem cái vẻ mặt kinh hãi của Phương).

Phương (giở bức thư, chỉ thấy một tờ giấy trắng, toát mồ hôi, mặt tái mét, nhưng cũng phải khoắc khoắc lên rồi gạt lệ đưa thư cho Hậu).

— Lính bay, mi dĩ có công từ biên giới tới đây, cho ta hay câu truyện thể thảm này, thật đối với ta mi đã nên khen thưởng đó. Thế nhưng lòng ta giờ đau xót quá, óc loạn hỗn mê, xem thư chẳng rõ biết sự tình, vậy mi khá mau cầm lấy bức thư này, rồi lên tiếng đọc to lên ta nghe, hử?...

Hậu ngẩn người ra, đứng im thin thít, kinh ngạc, há hốc mồm nhìn Phương đến ba phút đồng hồ...

Còn ở dưới khán đài, người đi xem huýt còi, đập chân, đập ghế... chưa hết hồi, mà đã phải vội vàng hạ màn xuống.

N.X.H.

Tranh dụ' thí — số 36

Con tàu « Annam tạp chí »

— Hồi thăm Âu Mỹ bỏ đầu bên
Mở máy quay giường quá độ chơi

(Tân dã văn ập)

CUỘC THI KÉN VỢ

Bản báo mở cuộc thi này để các bạn xa gần (trừ những người trên 100 tuổi) mua vui.

Các bài « kén vợ » không được quá 30 dòng, người dự thi muốn kén ai tùy thích riêng, nhưng bài viết phải có tính cách vui để những người đọc báo, không kén vợ, khi xem bài đó cũng có cái thú như người kén vợ vậy.

Cuộc thi này có cái đặc sắc là không có giải thưởng nhưng bài nào đáng nhất thì chọn nhất, bài nào đáng nhì thì chọn nhì và cứ mỗi tháng lại đăng lên bài nào hay nhất, và hay nhì.

PHONG HÓA

14 — Lấy nhiều vợ

Tôi muốn lấy người vợ chỉ biết vác áo nâu, vác sọt, ngoài việc cùi lử, không biết việc gì khác, ăn nói thô tục dặt dẹo ngời dấy.

Tôi lại còn muốn lấy người vợ ăn mặc rất sa hoa, — bao nhiêu công việc nhà phở phở dây tơ. Khi chồng đi làm thì lên đi đánh chén, đánh bát, tổ tôm, tam cúc. Khi chồng về thì giặt giũ, cầu nhàu. Có nào là hai hạng người trên này thì xin gửi thư riêng cho tôi biết.

Tôi nói thêm: ở xã-hội Việt-nam không kén những của khỉ ấy thì không có nhiều vợ.

15 — Vợ điếc

Tôi muốn lấy một người vợ điếc — điếc đặc.

Mỗi khi vợ tôi cưỡi ngựa qua phố, đạp xe máy đi chợ, hoặc cầm cuốc cuốc vườn, cầm chổi quét cửa, có kẻ nào ngu ngốc, khốn nạn chửi bới thì vợ tôi lờ đi.

16 — Vợ nhân như khỉ

Nhà tôi nuôi một con khỉ. Mỗi khi tôi cho nó ăn gừng thấy nó nhân nhồm thì tôi lấy làm thích chí. Vậy tôi muốn có người vợ nhân nhồm để lúc buồn tôi lại cho ăn gừng.

H. Trương

17 — Tôi kén vợ

Theo luân-lý cũ nước Việt-nam này, hôn phận tôi là phải ưng thuận một người đàn bà nào. — con gái hay bà lão, xấu đẹp mặc dầu — miễn người ấy là đàn bà — mà cha mẹ tôi đã nghe lời mỗi lời tìm cho, đem ăn vào tay tôi, như tôi cho tôi một chiếc bánh giò khi tôi còn bé, và bắt phải lấy làm vợ.

Như vậy thì đành là tôi phải chịu rồi. Nhưng, nếu phúc cho tôi, cha mẹ tôi lại để cho được tự quyền kén chọn lấy, thì tôi xin các ngài và nhất là các quý nương hãy nghe đây, những điều kiện tôi bắt buộc người nào sẽ là vợ tôi sau này:

Vợ tôi phải là một người con gái 11 (xin chú ý đến nghĩa chữ con gái) tuổi phải trên hai mươi.

Tôi ghét nhất những người đàn bà quá đàn bà. Vậy thì vợ tôi đừng có nói thô thể, đừng có xưng « em » đừng có nũng nịu với tôi và nhất là đừng có hay khóc. Tôi sợ nhất nước mắt đàn bà, vì rằng thứ nước mắt ấy không khác nước là là máu, cũng nhạt nhẽo, vô vị, chán chường như nước là vậy.

Tôi sẽ chiều vợ tôi đủ mọi điều, trái lại, tôi chỉ xin vợ tôi chiều tôi có một điều; đừng có hỏi tôi một câu nào đó dẫu như:

« Minh ơi, ông trăng của nhà ai kia nhỉ? » Xin thú thật tôi không thể trả lời được như mọi người khác: ông trăng của vợ chồng mình chứ còn của ai?

Phải! tôi không ưa về nũng nịu. Giữ dụ tôi đang bận làm việc mà vợ tôi cứ ghé vào tại tôi nhủ nhảm: « cậu ơi, cậu có yêu em không? » Quyết hẳn tôi phải bần lờ mà trả lời: « yêu gì?... yêu con « bú rú » ấy à? » (Xin lỗi)

Sau hết xin hỏi ai là người muốn làm vợ tôi sau này có thể chịu được nổi « chân đơn gối chiếc » không? — Vì rằng: mùa rét tôi thường có tính ch, đắp chăn đơn thôi, mà mùa nực thì chỉ thích nằm một mình một giường cho dễ chiều soay so.

Một điều cần phải nói thêm: vợ tôi không thể là « bạn trăm năm » của tôi được. Vì nếu không đau yếu bệnh tật gì, tôi cũng chỉ sống được đến năm 70 là cùng.

GAN SẮT

TRANH NHAY MẠC ÁO ĐẸP

...Này bà nó, cái tấm xa tây lam trong tủ đem ra cái cho cái áo, chẳng nhẽ mình sang lại mặc áo tôi.
...Không đời nào.
Bà nó còn bảo nhiều là áo em đem đi mà, đời ra mầu nhạt hay nhuộm ra mầu gì cũng có hơn là mặc xa tây.
Ông nói gần lắm ai đời được mầu sắc ra nhạt hay già.
Thục mà mầu sắc (trắng) có nhà tôi khéo lắm, lấy cả mầu mớ áo cũng được.
...Nếu thế thì phải may thêm cái quần cái quần nhồi, cái quần Satin trắng và mầu cái áo vừa nhiều lúc kiểu mới của bà em này được.
...Được! bà nó cứ lấy số 50 hàng cốt nhà LÊ-QUANG-TRUNG thì bà nó lấy mầu nhuộm, mầu mầu các hàng nội hóa tân chế, nhà ấy thấy làm hàng đẹp mà giá không đắt.

Phòng khám bệnh

của Bác-sỹ Nguyễn-văn-Luyện

N° 8 Rue de la Citadelle — Hanoi

Téléphone 304

Có chữa bệnh bằng điện — Có phòng thủ vệ-trang. Chuyên chữa bệnh đàn bà, trẻ con. Nhà ở phố đường Thanh hay của Đông, hàng Da sau, phố 2: Điện gia dụng, Cửa Đình Hanoi

<https://tieuun.hopto.org>

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

Vụ Phụ-Nữ-Tân Văn
kiến Sài-Thành
 Saigon-Páo Sài-Thành bị ông Ng-dức-Nhậm kiến tại tòa Sơ-thẩm về tội thóa mạ ông Tòa sơ-thẩm kết án báo Sài-Thành 100 quan tiền phạt và 5000p bởi thường.

1015	3438	1498	0224	3524
2110	1820	0439	5216	2208
3254	1707	3516	2137	0512
0051	1938	1471	3079	0312
2365	3878	0276	0358	0644
3968	2432	0195	2501	1186
1810	2976	2729	0925	3896
2756	2151	2592	2222	3688
2014	3445	3787	3279	2576
3390	2024	3995	3801	2791
2203	3200	2809	3208	2717
1113	3603	2553	3437	3242
3116	0808	0876	3905	1903
0449	3830	1317	0978	0793

Một vụ bắt bớ quan trọng
Hedong.— Các nhà dương chức sở tại đã bắt Nguyễn-mậu-Đĩnh, quản làng Yên-số (Hedong) bị tình nghi có liên quan V. N. O. D. Đ. và có giao thiệp với Ng-văn-Khoi tức Thanh-Giang.

Bắt được máy đục bạc giả
 Hanoi. — Về vụ làm bạc giả tại đồn điền Suyut (Hòa-Binh) sở mật-thám lại mới tìm bắt được một cái máy đục bạc giả ở số 25 ngõ hàng thịt. Máy này là của bà Chương, chủ một hãng ô-tô hàng, gửi ở đấy.

Lương những người làm công nhật sẽ bị giảm

Theo như khoản lương các người Nam làm công nhật tại các công sở đã định thì bành ngày 31 Octobre trước lương ấy chỉ cho bằng nửa dưới số 25 một ngày. Quan Toàn quyền đã tư cho các quan thủ hiến các xứ và các quan giám đốc các công sở về việc này. Có lẽ nay mai sẽ thi hành.

Số số Tombola.

Ngày chủ Nhật 9 Avril tại nhà hội quán hội âm nhạc đã mở số Tombola. Những vé dưới đây chúng số.

3101	3464	0890	3881	1568
2628	2367	3741	1281	0981
2311	0521	2321	3941	2416
2931	2629	2611	0321	0043

Tin Trung Hoa

Trường học Lương bán trường hải-quân Thiên-tân

Trường hải-quân học hiện tại Thiên-tân đã bị Trường-học-Lương bán trộm cho người Pháp lấy 70 vạn đồng. nên bộ hải-quân Nam-kinh đã sức viên hiện trị ở trường ấy phải điều tra trình viện Hành-chính để giao thiệp với Pháp. Tướng-giới-Thạch định hủy bức văn khế ấy

Tàu chiến của Anh đến đậu ở Tân Hoàng-đảo

Vừa rồi hai chiếc tiêm-thủy-dĩnh và hai chiếc chiến hạm Anh đến đậu tại Tân-Hoàng-đảo là miền chiến tuyến của quân Tàu và quân Nhật. Không biết họ dụng ý làm gì, nhưng tình thế xem ra, nghiêm trọng lắm.

Nga-Mãn đã gây ác cảm

Đông-kinh 9-4-Tại ga xe lửa Mãn-châu-tý thuộc đường sắt Trung-Đông, người Nga trở mặt bốn cổ súng máy vào địa phận nước Nga. nên Mãn-châu đã hạ lệnh cấm không được tải các toa hàng hóa vào cảnh giới nước Nga. Thấy vậy Nga gửi tờ kháng nghị. Tình hình bang giao hai nước đã gây ác cảm kịch liệt

Có lẽ Nhật định đánh Hải-phong-khẩu một chuyến nữa —

Tắc-Hình 9-4-— Bức điện quân Nhật đã kéo đến Hải-phong-khẩu, trong số đó có một rabin quân Mãng-cổ, 300 kỵ binh biên đóng ở Thọ-Vương-trang cũng chuyển vận khí giới từ Nhiệt-bà đến Hải-phong-khẩu rất nhiều.

Phùng-ngọc-Tường đối với thời cục

Thượng-hải 9-4. Phùng-ngọc-Tường vừa đánh điện cho Tướng-giới-Thạch tỏ ý biểu đồng tình với chính kiến của Tướng và yêu cầu Tướng mang ngay 10 vạn quân ra thu phục lại Nhiệt-bà, thêm lương thực và khí giới cho tướng-sĩ ngoài mặt trận. Phùng lại yêu cầu Tướng tỏ chức lại chính cục.

Quân Nhật, quân Mãn đánh lẫn nhau

Bắc-binh. — Vừa rồi quân Nhật ở Nhiệt-bà bắt quân Mãn-châu phải lột khí giới vì không hết sức đánh quân Tàu. Nhưng quân Mãn không phục, nổi dậy đánh giết quân Nhật, thành ra hai bên đánh lẫn nhau.

H. Q. L. muốn giúp Tả kháng Nhật chẳng?

Thượng-hải 11-4. Cử lời tuyên bố của này rêu ròi Tả ở Âu-châu mới về nước thì các nước đều muốn hợp tác với Tả để kháng Nhật.

Nhật ngập nghề muốn lấy Thanh đảo

Từ-châu 11-4. Người Nhật ở Thanh-đảo hiện nay có tới hơn một vạn người, vẫn ngập nghề muốn lấy đảo, nhưng không có cơ-hội nào. Chết hạm Nhật thường vẫn qua lại mặt biển, song quân Tàu phòng bị rất cẩn thận, nên không làm gì được.

Đánh nhau to ở Hải-dương-chân

Bắc-binh 11-4-6-7 nghìn quân Nhật kéo đến đánh ga xe lửa Hải-dương-chân và mặt trận Thiên-dean. Đổng thời, về mặt bắc Hải-dương chân cũng có đến 3, 4 trăm đến đánh Lý-Trang. Quân Tàu đôi quân Nhật kéo đến chặn rùi, chia làm hai đội vây kín quân Nhật. Trong đánh ra, ngoài đánh vào, quân Nhật thiệt hại quá nửa. Hai bên vẫn đánh nhau kịch liệt.

Tin Nhật

Quân sự Hội nghị

Nước Nhật mới khai cuộc quân sự hội nghị Bộ hải-quân Nhật định giữ quyền thống trị các đảo Nam dương. Về phương diện lục quân, đối với việc đánh Trung-hoa và cứu trợ Mãn-châu quyết tâm cho tới đích, và đặt hội đồng tại Trung-hoa nữa.

Phái «quân phiệt thiếu tráng» hết sức cổ động việc tiến đánh Thiên-tân và Bắc-binh, nhưng bị chính phủ phản đối. Đối bên còn đương phân tranh.

Cải chính

Trong truyện «Ngã cái cười», cột 5: giòng 5:

Được nhà, năng cũng chẳng cần gì giàu độc là: được nhà, năng cũng chẳng cần, vì năng giàu

Cột 4, giòng 6:

làm nở một đóa thơm độc là: làm nở một đóa hoa thơm.

Cột 4, giòng 36:

Chàng đem đôi lấy áo ... đọc là: chàng đem đôi lấy cơm áo ...

Trang 6:

Tranh dự thi số 25 xin đọc là Tranh dự thi số 35

Số 42 trong mục «Việc chính trong tuần lễ», về bài «Tổ làm bạc giả» nhắc in xếp chữ nhầm An Thành ra An Thái. Vậy xin cải chính

Cửa hàng bán

Nước Mắm

32 Phố bờ sông

Hàng Nâu

(Quai Clémenceau)

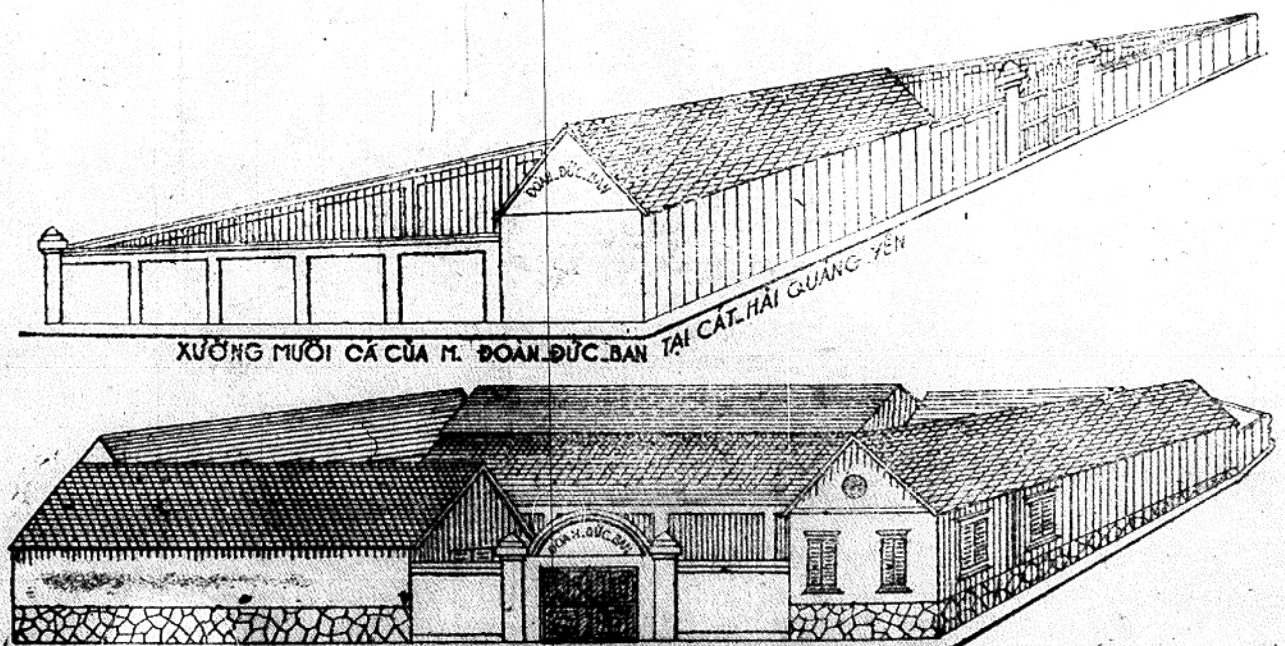
HANOI

Phố bến

tàu thủy

Rue Maréchal Foch

HAIPHONG

XƯỞNG LỘC NƯỚC MẮM TRẮNG CỦA M. ĐOÀN ĐỨC BAN TẠI CÁT HẢI QUẢNG YÊN

Cửa hàng và xưởng mắm do M. đoàn đức ban quan-trị lấy

Chánh-táy đồ phở ruộm

- 1 Cá giầu y nhất mà không đáng quý. Tại sao ?
- 2 Cá gì ở dưới nước lại chết ?
- 3 Cá gì có vẩy ?
- 4 Con vật gì được các nhà buôn trọng dụng nhất ?
- 5 Người phở nào béo nhất ?
- 6 Người phở nào bạc-bẻo ? (Không phải phở hàng bạc)
- 7 Hai phở gì biểu-hiệu cho sự khổ rồi đến sướng ? (Hai phở liên nhau)
- 8 Bơ gì ra đã lâu, mà vẫn hợp thời ?
- 9 Nước gì đáng quý-trọng, mà không được quý, trọng.
- 10 Tại sao nước Ắng Lề nhiều thuốc-dịa ?
- 11 Dừa, đuối là loại gì ?
- Mất đầu là rất thơm.
- Nửa trên, ta là sạch,
- Phần dưới ta rất gan,
- Toàn thân là bình khí. Chữ gì ?
- 12 Đầu ta đáng bắt cá.
- Mất đầu, ta sẽ ốm
- Nửa trên thơm ngào ngọt,
- Nửa dưới, ta chẳng bạc;
- Người ta, đo rất giỏi. Chữ gì ?

Sách mới in rồi :

AI muốn chữa khỏi bệnh mà không phải dùng thuốc ?
AI muốn biết phép tiên là màu nhiệm thế nào ?

NÊN MUA NGAY CUỐN SÁCH

THỜI MIỀN NHẬT - BẮN

Nghiệm tuc, phương pháp của Đức (Allermagne)

Chuyến chữa các chứng bệnh Già Op50. Ở xa mua thêm cước Up20. Thơ và Mandat để cho nhà xuất bản như vậy Nhật - Nam - Thư quán Hanoi

Mua được như tiền

Phải học thời miền mới được

Sách dạy thời-miền thuật để in ra năm cuốn từ số 1 đến số 5 giá 2000. ở xa mua, thêm cước 0080. Mua riêng từng cuốn cũng được. Mua buôn, mua lẻ. Thơ và mandat chỉ để cho nhà xuất-bản NHẬT NAM THU-QUÁN. HANOI.

Từ-Ngọc-Liên đồ

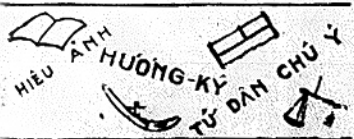
(78) Bầy tám phở Hàng Gai,
Chứa lựu thực rất tài,
Trăm người không sai một,
Thầy thuốc đồ biết ai ?

Giả nhời

Có phải Từ - Ngọc - Liên
Chứa lựu thực như tiên
Trăm người không sai một
Bệnh nặng cũng khỏi liền.

Khen

Khen rằng mãi tiếp lại đa năng
Vừa hồi buông mồm đã nói phăng
Hà-nội hàng Gai nhà bầy tám
Chuyến môn chữa lựu chả ai bằng,

Những giọt nước mắt lạ đời

Ngô Bảo số 1635, trong bài « sau mấy nhất cuộc của trường Bắc-Cổ » ông Tam Lang viết :

« ... Minh đo thăm bầm đây những hạt mưa bụi, lấp lánh như những giọt nước mắt bằng chì bạc thêu trên tấm dạ đen phủ ở nắp quan tài. »

Nếu muốn thêu những giọt nước mắt bằng chì bạc ấy lên trên tấm dạ đen thì chắc hẳn phải dùng đến sợi tơ long.

Ôtô chờ trí nghĩ

Ông Tam-Lang lại viết :

« Chiếc Torpedo sáu máy dem theo chúng tôi với cái trí nghĩ của một bọn người đi thám hiểm những chỗ mộ ở Ai-Cập hay những kim tự tháp ở Le Caire. »

Đầu thứ nhất : đem theo chúng tôi với trí nghĩ là câu văn viết sai : điều thứ hai : chiếc ô-tô mà đem được cái trí nghĩ thì bọn chúng có ở ở hàng mã.

Văn lạ :

Thực Nghiệp số 21, trong bài « trảo Nam-quan », ông PTC viết :

« Bắt đầu đi ở Hanoi từ 6 giờ sáng, chuyển xe lửa cuốn hết mấy tỉnh miền Bắc... »

Không biết xe lửa làm thế nào mà cuốn được hết mấy tỉnh. Họ chẳng, ông PTC ngồi ở nhà giờ địa-dò ra coi thì mới cuốn được mấy tỉnh, mà lại có thể cuốn cả quả địa-cầu được nữa.

Ông PTC lại viết :

« ... Khách du lịch chỉ có trông cậy vào

cặp dò nó dốt với người có tiền, là vật trang điểm cho thân thể ở giữa một xã hội, ô-tô đã bỏ đường... »

Câu văn gì khác khuấy thế, vì với người có tiền là một vật trang điểm cho thân thể ở giữa một xã hội ô-tô đã bỏ đường.

Lại nữa

« Ngoài tiếng suối chảy róc rách là tiếng động duy nhất để điếm tuyết cho cái phen phong cảnh « Cấm » của miền Thượng-du, khách bộ hành lại gặp một bọn đi hợp với nhau chừng năm, sáu người. »

Nhật gia Cáo bắt chước ông mà viết : Ngồi tiếng coi ô-tô inh ỏi, tôi lại gặp con chuột ở trong cồng bô-ra.

Văn sáo

Ông Hì-Nam Đoàn-như-Khuê có viết bài hát nổi mưng ông Nguyễn-gọc-Đĩnh tri huyện (sáo) tri phủ. Kại trước bằng đường, ông Đĩnh cũng tri huyện Tiều-Lữ.

MUỖU

Tung máy muốn dậm cánh bằng, Cờ n đương mưng đã giai thăng Hường-duong.

[Hèm bầm] còn dấu can đường, Thành tiền hợp lại luân lưu, một nhà. Thế tại đương giờ, quả không biết là văn Tàu hay văn Annam.

Ông lại viết.

Cánh chim bằng nhẹ nhẹ bước thang mây.

Vì ông Nguyễn-gọc-Đĩnh như con chim bằng tại cõi tạm được, tuy ông ấy chẳng phải là con chim bằng như

báo cánh con chim bằng mà bước lên thang mây thì khi qua. Con chim bằng bước lên thang mây bằng chân cũng đã khó, ông lại bắt nó bước bằng cánh thì nó lên cao thế nào được ?

(U)

Báo Việt-dân số 12, trong bài « Phật học đại quan » có câu :

« Ông Hegel cho « hữu » (vật) là cái khởi điểm luận lý học của ông, nhưng « hữu » trên hết mọi sự định hạn, trên hết mọi sự tương đối thì không có thể phân biệt với « vô hữu ». Ấy vậy « hữu » (có) với « vô hữu » (không có) là tương đồng. Như thế thì rõ cái nghĩa triết bản là không có gì cũng là không không. »

Của đảng tội thế thì cũng rõ nghĩa triết, rõ nghĩa rằng nát bản là không có và cũng là không không.

Báo Việt-Dân số 12, trong bài « Dở mưng đầu triết học » có câu

« Khoa học tri thức có ba tính cách : nó khởi chỗ kép đến chỗ đơn, khởi cho vật vạnh đến chỗ chung, khởi chỗ không chung đến chỗ có luôn luôn. »

Đo, ba tính cách của khoa học tri thức là thế đó, ai muốn hiểu thì hiểu, ai không hiểu thì thôi.

Trong Tài-Thanh số 63, ông Phạm-gia-Lâm có giới thiệu cùng độc-giả Tài Thanh những tờ báo đáng đọc :

Phong-hóa luận báo

Chả nhiệm

Mme Nguyễn-đức-Nhuận

Hanoi

Tòa soạn P-H cứ tưởng bấy lâu có ông chủ nhiệm, ai ngờ nay lại hóa ra bà chủ nhiệm. xin cải chính ngay đi, ông Phạm-gia-Lâm.

NHẬT-GIAO-CAO

Muốn viết quốc văn cho đúng nên dùng

HÁN VIỆC TỪ ĐIỂN

của ông ĐÀO-DUY-ANH

Trọn bộ 2 quyển 6p50

cả tiền cước giá là 7p00

Hai cảnh

Lúc có thì :

— Tự tại từ từ cũ đầu

Lúc không thì :

— Khi vô chĩa khúc khi chau đôi mày

OUVERTURE 1er AVRIL

ĐỒ - HỮU - HIỆU

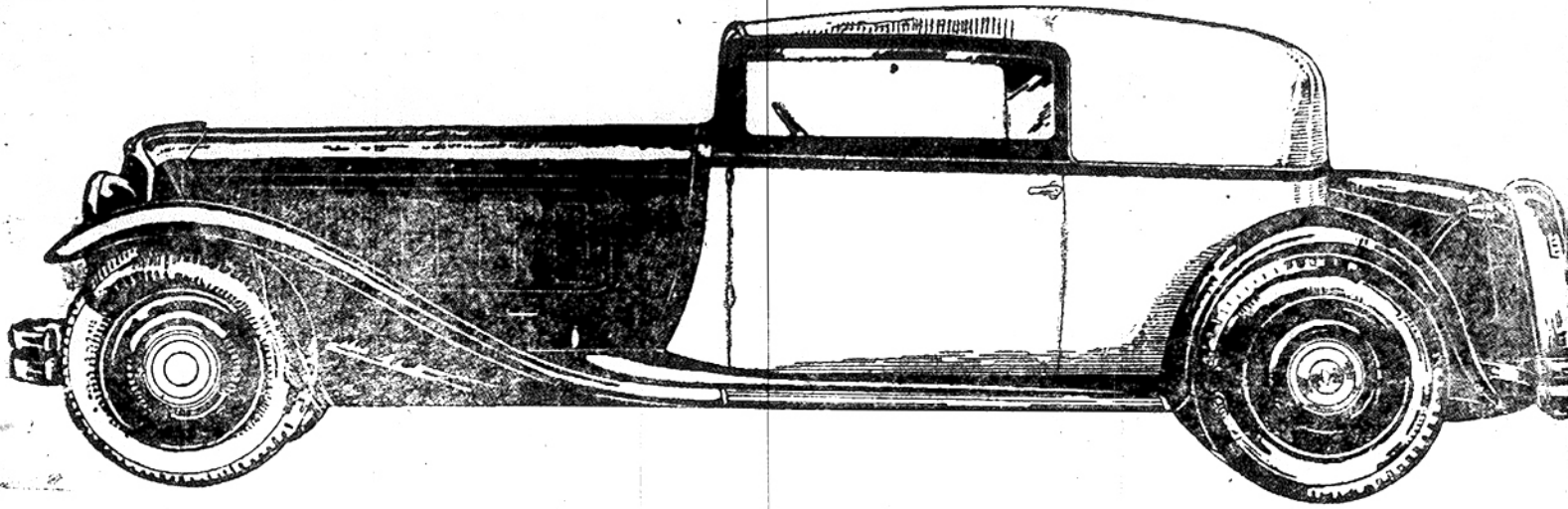
TAILLEUR DISPLOMÉ DE L'ÉCOLE DARROUX DE PARIS

N-41 Rue du Chanvre

Coupe et façon Impeccable et soignée, adaptée à toutes anatomies. Aucune augmentation sur les prix courants

<https://tieulun.hopto.org>

CHÍNH THỰC XE CỦA PHÁP
MÀ CÁC NGÀI HOAN NGHÊNH HƠN CẢ

Xe Nerva Sport
hiệu RENAULT

8 máy một hàng

STAI

HANOI-HAIPHONG

ĐẠI-LY ĐỘC-QUYỀN